

DARBININKAS

LV NO. 73

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 10, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Brazinskių bylą neilgtrukus nagrinės Turkijos teismas

Iš bolševikijos taip sunkiai ištrūkę Brazinskai dabar jau rengiasi bylai, kurią, manytina, neilgtrukus nagrinės Turkijos teismas. Kaltinamojo akto turinys iki šiol čia dar nežinomas, todėl neverta spėlioti, kuo jie bus kaltinami.

Pasaulio opinijoje bus teisiamas Sovietų imperialistinis, kolonijinis ir genocidinis režimas

Jei anksčiau skelbtos žinios teisingos, o tuo nėra pagrindo netikėti, kad vienas Turkijos teismas jau nusprendė juos

esant prieglaudos vertais politiniais pabėgėliais, tai dabar būtų kalba tik apie tokį kriminalinį nusikaltimą, kurį jų atveju esamose aplinkybėse numato Turkijos baudžiamasis statusas. Iš Brazinskių reikalais besirūpinančių laisvųjų lietuvių pu-

sės jau viskas padaryta, kad jie turėtų profesinę advokato pagalbą.

Jau apsiėmus Brazinskius ginti advokatas uoliai renka medžiagą apie Lietuvos okupavimą aplinkybes, apie aneksiją, apie ten esantį režimą, okupanto elgesį su gyventojais nuo okupacijos iki šios dienos, nes tos medžiagos jam gali prireikti tuo atveju, jei į bylą bandytų į Maskvą įsimaityti. Spaudoje jau buvo užuominu, kad Maskva siunčia Turkijos prokurorui ir savo medžiagą. Tuo atveju byla jau vyktų ne tarp Brazinskių ir Turkijos, bet tarp Lietuvos ir imperialistinės ir kolonijinio režimo Rusijos.

P. S. Brazinskams reikalingai pagalbai organizuoti reikia didelių pinigų. Visi prašomi savo auką prisidėti. Ją reikia siųsti Tautos fondui.

JAV laivynas Viduržemio jūroje, sustiprintas civilinio karo Jordane proga, vėl sumažinamas iki pirmąsias padėtis. Tą pat daranti ir Rusija su savo grupe, kuri irgi buvo padidinta krizės metu.

Latvijos žydų 92 šeimų galvos pasiuntė prašymus 23 Vakarų komunistų partijoms, kad jos padėtų išprašyti iš Maskvos leidimą jiems išvykti iš Izraelio pas savo gimines. Prašymą gavo ir Amerikos kompartija.

Laoso vyriausybė ir partizanai (Pathet Lao) sutarė pradėti pasitarimus dėl civilinio karo likvidavimo. Jeigu būtų sėkmingi, šitie pasitarimai turėtų sutvarkyti ir S. Vietnamo kariuomenės pasitraukimą iš Laoso.

Vietnamo komunistai taikos derybose Paryžiuje giriasi, kad paskutiniai prezidento taikos pasiūlymai niekad negalės būti priimti, nes nesąžinoma, kada Amerika mano kairiškai pasitraukti iš P. Vietnamo.

Boikotavo šventę

Dėl generolų ir lėktuvų neįvykimo JAV diplomatai visame pasaulyje boikotavo Sovietų vaisės spalio revoliucijos metines švenčiant. Maskvos parado pažūrėti nuėjo tik trečios eilės ambasados pareigūnai. Tas pats ir kituose kraštuose. Išimtis padaryta tik Sovietų atstovybei Suomijoje, kur vyksta sovietų-amerikiečių pasitarimai dėl strateginio ginklo apribojimo — Amerikos delegacijos vadovas gavo valstybės sekretoriaus Rogers sutikimą dalyvauti priėmimo ir vaišėse.

Karachi įvykis — tyčios darbas

Karachi. — Tas pakistanietis, kuris Karachi aerodrome užmušė Lenkijos užsienio reikalų ministerio pavaduotoją Wolniaką ir tris pakistaniečius, padarė tai ne atsitiktinai, bet sąmoningai. Pasikėsinimas įvyko aerodrome pasitinkant Pakistaną lankiusį Lenkijos prezidentą. Spėjama, kad taikinyje buvo pats prezidentas, tik per klaidą žuvo ministeris. Pasikėsinimas atstatytas įvykdė mažą aerodromo sunkvežimuką pasukęs į svečius pasitinkančių būrį. Jis esąs kraštutiniai nusiteikęs mahometonas, komunizmo laiką didžiausiu mahometonų priešu.

Chruščėvo reminiscencijos — Vakaruose Ištraukas nupirkę žurnalai, bus knyga

Nauja sensacija iš Sovietijos — Vakaruose atsirado rankraštis, kurio dalis šio mėnesio gale bus pradėta spausdinti Amerikos Life žurnale, Anglijoje, V. Vokietijoje, Prancūzijoje, gi dar prieš Kalėdas visa medžiaga pasirodys knygos formoje ir kaštuos 10 dol. Knygą leidžia Little, Brown and Co., kurios savininkas yra Time Inc.

Visas reikalas tebėra apsupamas didele paslaptimi, bet knygos vardas jau žinomas: Chruščėvas atsimena. Joje tilps 275.000 žodžių, medžiaga autentiška, bet kilusi iš įvairių šaltinių. Aiškinkis kaip nori, kas tai galėtų būti. Ar tai Chruščėvo kam nors padedant parašyti atsiminimai, ar kas nors Rusijoje surinko tą medžiagą iš autentiškų Chruščėvo pareiškimų ir sujungė chronologiška ar turinio tvarka? Gali būti ir iš Rusijos išvežta medžiaga, bet čia sutvarkyta, parašyta spausdinimui. Kas žinos? Iš visų kitų jau paskelbtų užuominų ir aplinkybių turėtų būti aišku, kad tai nėra paties Chruščėvo rašyti atsiminimai.

Life ir Little Brown vadovė tvirtina, kad nesą abejonės, jog tai esą tikri Nikitos žodžiai. Bet Time Inc. atstovas nesutiko ištarti nė vieno paaiškinimo žodžio: iš kur originalai, kaip pateko į Vakarus, kas tarpininkai, koks honoraras, kaip patikrintas gautos medžiagos autentiškumas?

Knygai įvada jau parašė anglas Edw. Crankshaw, sovietiško gyvenimo reikinių aiškintojas specialistas, kuris irgi tvirtina, kad knygoje kalbės Chruščėvas.

Nikita Chruščėvas

Gal tai ir tiesa, bet kas ir kodėl tą medžiagą perkėlė į Vakarus. Chruščėvas savo iniciatyva, KGB ar toji kompartijos vadų grupė, kuri kasasi po Brežnevo valdžios pamatais? Yra užuominų ir apie tarpininką, bet tuo tarpu jis dar netinka tokiu būtu iki šiol žinomose aplinkybėse.

Skelbiamoje medžiagoje kalbama apie Stalino gadynę, Berijos sunaikinimą, sovietų vadų kovas dėl valdžios, Chruščėvo pažiūras apie tarptautinius įvykius, įskaitant Vid. Rytus ir Kubos raketų krizę. Bet tyliama apie paties Chruščėvo išmetimą iš valdžios.

Senieji krepšininkai teigia, kad toji medžiaga pačioje Rusijoje dabar negalinti būti spausdinta. Jeigu prie medžiagos išgabenimo būtų prisidėję senų sovietų šnipų laikomamas tūlas Louis, kuris nuolat maišosi po Europą, tai šitai būtų ženklas, kad visa toji afera turi Kremliaus palaiminimą. Ir turi grynai komercinį tikslą: parinkti Kremlui dolerių.

Pradėta valyti New Yorko policija Silpnų — išbujojęs kyšių ėmimas

Naujasis New Yorko miesto policijos viršininkas Murphy pradėjo policijos valymą nuo nesąžiningų tarnautojų. Susimokėjus visus nuovadų viršininkus įsakė apvalyti savo žinioj turimą personalą nuo kyšininkų. Kuris norimo uolumo neparodys, galės ir savo tarnybą prarasti.

Jau pasirūpinta sudaryti sąlygas, kad policininkų paruošimas būtų aukšto profesinio lygio, nes esą pastebėta, kad kyšių rinkimas esąs vienas iš netinkamo paruošimo liudininkų.

Jau pasitraukė iš tarnybos trys vyresnieji policijos inspektoriai, nes jiems trūko Murphy pageidaujama kvalifikacija. Visi eilės nuovadų (precincts) viršininkų ir žemesniųjų pareigūnų jau nukelti į kitas vietas. Tai pirmas ženklas, kad jų sąžiningumas buvo įtartas.

Policijos kyšininkavimo problema prieš kelis mėnesius suaktualino NYT reporteriai, specialiai paskirti tuo reikalu žinioms surinkti. Dalis, bet tik maža dalis tos medžiagos buvo paskelbta liudininkų pavardžių neskelbiant, bet ir be to informacijos buvo labai sultingos. Kyšiais surenkamos sumos siekia milijonus dol.

Meras Lindsay tuojau pavedė tą reikalą patyrinėti pačiai policijos vadovybei, bet greit buvo suprasta, kad tas reikalas neskaniai pakvipo, todėl buvo parinkti keli asmenys iš šalies.

Naujasis Čilės prezidentas jau perėmė pareigas ir ta proga pakartojo, kad bus nacionalizuotos kasyklos, gilinama žemės reforma, privatus bankai bus pavesti valstybės priežiūrai. Žadėjo rūpintis visų gerove, ne tik kurios vienos grupės.

Prez. Eisenhowerio palikimą apskaičiavus, rašta, kad žmonai ir sūnui palikta 2,870,000 dol.

bet ir tie daugumoje miesto tarnyboje esą pareigūnai, todėl apie tos komisijos darbus iki šiol nieko ir nebuvo girdėti. Jau buvo pasijuokta, kad per tiek laiko jie dar nespėjo sugalvoti, kaip tą darbą geriau galėtų atlikti. Iš oficialių šaltinių sklinda gandai, kad piliečiai prisijungę tai komisijai skundų su kaltininkų sąrašu, bet iki šiol jie negavę jokio atsakymo, kaip tas reikalas buvo sutvarkytas.

Teismas įsikišė į kongreso lauką?

Washingtonas. — Atstovų rūmų Vidaus saugumo komitetas surado, kad didžiausias ekstremistinės kairės organizacijų pajamų šaltinis yra jų narių honorarai už universitetuose-kolegiuose studentams sakomas pralabas. Tai reikalauja pagrindinių ištyrus rasta, kad 65 tokie kalbėtojai yra didžiausi studentų kurstytojai ir pavojingieji esamos tvarkos griovėjai. Jų sąrašą minėtas komitetas nutarė paskelbti atspausdinus kongreso lėšomis.

Kai kurie paliestieji ir American Civil Liberties Union paprašė atitinkamą teismą raportą spausdinimą ir platinimą uždrausti. Teisėjas patenkino prašymą tiek, kad jis negali būti spausdinamas kongreso lėšomis, nes iš jo nematyti, kad jo tikslas būtų pasitarnauti įstatymų leidimui.

Kai kongresas susirinks savo kadencijos baigti, Atstovų rūmai turės spresti ką su tuo sprendimu daryti: skusti aukštesniam teismui ar įvykdyti. Greičiausiai sprendimas bus skundžiamas, nes visiems jodomo sužinoti, ar čia teismas nebus įsikišęs į įstatymų leidimo kompetenciją. Toks kazusas labai įdomus Amerikos konstitucinės teisės atžvilgiu.

DR. J. K. VALIŪNO LAISKAS

Aprašinėjant spaudoje Sovietų lėktuvų nukreipimą į Turkiją, buvo paminėtas vienas labai svarbus dalykas — visai nesidomėta praeitimi ir motyvais tų asmenų, kurie tą veiksmą atliko. Prano ir Algirdo Brazinskių pasielgimas gali būti teisingai suprastas tik tuo atveju, kada į juos žiūrime ryšyje su tais įvykiais, kurie vyko Lietuvoje per paskutinius tris dešimt metų. Tas vadinamas

Teroristų veikla Libane varžoma

Beirutas. — Santykiams pablogėjus su Jordano vyriausybe, arabų teroristinės organizacijos buvo pradėjusios rengtis stipriau puldinėti Izraelį iš Libano teritorijos. Apie tai pajutę Libano pasienio gyventojai suorganizavo protesto demonstracijas, reikalaujanti teroristų veiklą Libano-Izraelio pasienyje sutramdyti.

Vyriausybė sustiprino kariuomenės sargybas pasienyje, bet tai tik dar labiau suerzino teroristines grupes, kurioms pasakyta, kad jų veikla negali pažeisti Libano suverenumo, nepriklausomybės ir saugumo. Tai lygu pasakymui, kad Izraelio užpuodinėjimas iš Libano teritorijos visai negalimas. Taip yra parašyta ir susitarime, kuris buvo pasirašytas 1969 m. gale. Ir vyriausybė, dabar jau nauja, yra pasirengusi tą susitarimą įvykdyti. Teroristinės grupės gali gyventi Libane, bet Izraeliui užpuodinėti turi pasiekti kitos vietos.

Patarta gerinti medikų paruošimą

Amerikoje dabar veikiančios medicinos mokyklos nebepažįsta pakankamai godytojų ir kitokio medicinos personalo. Ir jų paruošimas nebepatenkina gyvenimo statomų reikalavimų.

Tą reikalą tyrinėjo Carnegie švietimo komisija ir padarė šiuos pasiūlymus: padidinti studentų medikų skaičių 50 proc., odontologų studentų skaičių 20 proc. Atitinkamai daugiau paruošti kvalifikuoto žemesniojo medicinos personalo, nes dabar turimas jau seniai nepakankamas ir silpnokai paruoštas.

Gydytojų paruošimui dabar vidutiniškai skiriamas aštuonerius metus siūloma sutrumpinti iki šešerių metų, odontologams nuo ketverių iki trejų metų. Padaryta visa eilė pasiūlymų medicinos mokyklų programoms pertvarkyti. Jeigu viskas būtų priimta ir vykdoma, federalinė vyriausybė per 20 m. turėtų investuoti apie vieną milijoną dol.

Amerikos medicinos mokyklų programos tebėra netaisytos nuo 1910 metų, kada buvo įvykdyta iki šiol tebeveikianti pagrindinė medicinos mokyklų reforma.

„nusikaltimas“ ar „oro piratizmas“ iš tikrųjų yra ne kas kita, kaip desperatiška reakcija prieš tuos labai rimtus nusikaltimus, kurių iš Sovietų vyriausybės patyrė pats Brazinkas ir jo gimtasis kraštas.

1940 m., kada pats Brazinkas buvo tik šešiolikmetis, Sovietų S-ga įsiveržė į Lietuvą ir ją prievarta inkorporavo į S-gą. Sekančiais metais vyko pirmoji lietuvių deportacija į rytines Sovietų S-gos sritis (ištremita 34.216 asmenų). Tas deportacijas pralenkė kitos, vykusios 1945-50 metais (ištremita 350.000 asmenų).

Dauguma tų ištremitųjų žuvo. Genocidinė Sovietų politika išsukė prieš okupantą lietuvių partizaninį karą, kuris tęsėsi 1944-1952. Daugelis valstybių, jų tarpe ir JAV, šandien dar nėra pripažinusios tos prievartinės Lietuvos inkorporacijos. Tarptautinės teisės prasme Lietuva šandien yra okupuotas kraštas, todėl prieš lietuvių nukreipti Sovietų S-gos institucijų baudžiamieji veiksmai yra tarptautinės teisės laužymas.

Pats Brazinkas buvo nuieistas sunkiųjų darbų bausme ir ištremitas į Uzbekistaną. Daugiau kaip 100.000 lietuvių šandien dar prievarta tebe laikomi rytinėse Sovietų S-gos dalyse. Dauguma ten ištremiti be teismo sprendimų, jų skundai nesulaukia jokių atsakymų, jų „nusikaltimas“ yra jų tautybė. Jų ištremitas reikalingas tam, kad atsirastų vietos rusams kolonistams, kurie masėmis importuojami į Lietuvą.

Pats Brazinkas yra jau pareiškęs, kad „svarbiausias bėgimo tikslas buvo desperatiškas bandymas pasiekti laisvės“.

Juožas K. Valiūnas
New York, spalio 20, 1970
Laiškas tilpo N. Y. Times
lapkričio 8, 1970

Kompartijos vadovybės nariai nuvyko Prancūzijos prašyti užmegzti su R. Vokietija diplomatinius santykius. Užsienio reikalų ministerijoje nesilankė, veikė per tarpininkus. Abi šalys jau turi formalią prekybos sutartį.

Generolas Charles De Gaulle, buvęs Prancūzijos prezidentas ir tautos herojus, sulaukęs 79 m. amžiaus, nuo širdies smūgio mirė lapkričio 9.

Abi Vokietijos atnaujins pasitarimus Ulbrichtas gavęs Maskvos paraginimą

Bonna — R. Vokietijos vyriausybė paragina Bonną atnaujinti pasitarimus dėl santykių suvėlinimo. Spėjama, kad V. Vokietijos parlamentas ratifikuotų nepuolimo sutartį.

Pasitarimai tarp abiejų Vokietijų buvo pradėti pereinamais metais kovo mėnesį. Pirmas premjerų pasitarimas įvyko Erfurte, R. Vokietijoje, antrasis, labai nepavykęs, buvo Kassely gegužės mėn.

Bonnos vyriausybė dabar pranešė Ulbrichto pasiuntiniui, kad pasitarimai turi būti atnaujinti be jokių sąlygų, ir kad juos turi vesti ne patys

premjerai, bet žemesnieji pareigūnai. R. Vokietijos atstovas pradžioje reikalavo, kad dieno tvarkėje turi būti pirmiausiai R. Vokietijos pripažinimo klausimas, bet Bonnų vyriausybė gynė nusistatymą, kad derybos pradedamos be jokių iš anksto priisiimamų išpareigojimų. Ulbrichto atstovas savo reikalavimą greit atsiėmė. V. Vokietijos vyriausybė pasitarimų vedimą paves tam pačiam kancelerio įstaigos patarėjui Egon Bahr, kuris vedė pasitarimus Maskvoje dėl nepuolimo sutarties teksto.

Nė pasitarimų vieta, nė laikas dar neskelbiami. Yra tik žinoma, kad tie pasitarimai sudarys dalį tų pasitarimų, kuriuos dabar Berlyne veda Keturi diidieji dėl Berlyno statuso ir susisiekimo su V. Vokietija. Jie yra dalis ir tų pasitarimų, kuriuos veda V. Vokietija ir Lenkija dėl diplomatinių santykių atnaujinimo ir kurie sudarė turinį Gromyko ir Scheel pasitarimų pereiną savaitę.

Indijos premjerės Gandhi Hanojų siunčiamas diplomatas du kartus atvyko iki Laoso sostinės ir vėl turėjo grįžti namo, nes ten atvykęs rado žinią, kad atšauktas sutikimas su juo kalbėtis Indijos vyriausybė. Washingtono pranešoma, bandė padėti suorganizuoti Indokinijos karo likvidavimą.

Nuo 1965 m. Taiwano Kinijos elektronikos pramonė su 150 įvairių fabriku šioj pramonės šakoj Tol. Rytuose užėmė trečią vietą. Pirmoji vieta yra Japonija, antroji — Hongkongas. Gaminama abiejų rūšių radijo aparatai, televizijos, fonografai, telefonai ir visų tų aparatų dalys. Visi fabrikai naujai pastatyti, nauji ir visi gamybos įrankiai. Čia matoma vieno fabriko aparatų sumontavimo salė.

Ir Lietuvos komunistai savo istoriją pertaisinėja

Lietuvoje buvo toks laikraštis, vardu "Literatūra". Apie jį Lietuvių Enciklopedijoje rašoma:

"Literatūros, meno ir kultūros žurnalas, pasirodęs Kaune 1936 VI ir sustojęs po dviejų nr., dėl prosovietinių tendencijų 3 nr. konfiskavus. Red. pasirašė V. Krėvė-Mickevičius, leidėju VDU humanitarinių mokslų d-jos literatūros skyrius. Priedangai pritraukus V. Krėvę, Vc. Biržišką, B. Sruogą, V. Dubą, Pr. Augustaitį, žurnalui straipsnių davusius VDU humanitarinių mokslų fakulteto profesorius, faktiškai žurnale dominavo jaunoji marksistinė karta. Visuomeninė bei literatūrinė ideologija ir tonu L. buvo Trečiojo Fronto tęsinys".

Nedaug kuo skiriasi informacija apie tą laikraštį ir Lietuvoje sovietinio režimo išleistoje "Lietuvių literatūros istorijoje". Jos III tome 2 knygoje 211 p. rašoma:

"Pažangieji rašytojai, kurie po "Trečiojo Fronto" uždarymo kelerius metus neturėjo savo literatūrinės spaudos, ketvirtą dešimtmečio viduryje, sustiprėjus antifašistiniams kultūros ir meno jėgų frontui, vėl bandė organizuoti pažangaus žurnalo leidimą. To žurnalo išleidimą aktyviai rėmė ir Liaudies fronto veikloje dalyvavusieji komunistai (M. Meškauskienė ir kiti). 1936 m. pavyko išleisti du žurnalo "Literatūra" numerius. Šiam žurnalui toną davė buvusių "trečiafrontininkų" (P. Cvirko, S. Nėries, A. Venclovos, K. Korsako, J. Simkaus) ir kitų į pažangias pozicijas stojusių rašytojų bei literatų (T. Tilvyčio, J. Būteno, J. Banaicio, H. Korsakienės) straipsniai, eilėraščiai, pasisakymai, vertimai".

Si "Lietuvių literatūros istorijos" informacija apie "Literatūros žurnalą" nepatenkino komunistų centro. Ir M. Meškauskienė straipsny "LKP telkė inteligentijos jėgas" partijos centro komiteto žurnale "Komuniste" (1966 Nr. 10-508) parašė papildymus-pataisymus. Ji aiškino:

"Leidiny buvo organizuotas mūsų partijos Centro komiteto iniciatyva ir nutarimu. Partija visai neturėjo tikslo pažadinti ir sutelkti vien tik buvusius "trečiafrontininkus". Ir buvusieji Liaudies fronto linijos komunistai ne aktyviai rėmė to kio žurnalo išleidimą, o partijos ipareigoti žurnala naujai organizavo... Akcentuojant trečiafrontininkus, kaip tai daroma "Lietuvių literatūros istorijoje", yra iškraipoma ir susiaurinama "Literatūros" reikšmė bei vaidmuo, komunistų partijai telkiant inteligentiją".

Ir toliau M. Meškauskienė taip "atitaisinėja" to žurnalo atsiradimą bei jo aktyviusius rėmėjus.

Nori įrodyti, kad jiems tarnavo universiteto intelektualai

"Didelis nepasitenkinimas fašistine valdžia buvo jaučiamas tarp mūsų kūrybinių darbuotojų, mokslininkų, mokytojų, tarnautojų ir laisvųjų profesijų inteligentų. Reikėjo juos sutelkti bendrai kovai. Šiuo tikslu LKP Centro Komitetas pavedė man, tik išėjusiai iš kalėjimo, plačiai demokratiniais pagrindais suorganizuoti legalų antifašistinį leidinį."

"Kaip buvusi studentė, ėmiau

lankyti profesorius. Pirmiausia nuėjau pas profesorių Petrą Leoną. Tai buvo žymus buržuazinės Lietuvos veikėjas: caro II Valstybės Dūmos atstovas, pirmasis buržuazinės Lietuvos teisingumo ministras, Kauno universiteto teisių fakulteto organizatorius ir ilgametis dekanas, universiteto garbės profesorius. Advokatų tarybos pirmininkas, daugelio straipsnių ir knygų augorius."

"Mane jis priėmė šiltai, ir draugiškai kalbėjomės daugiau kaip valandą įvairiais klausimais. Man pasiteiravus apie galimumą suaktyvinti demokratių grupių veiklą prieš smetovinį režimą, jis, kaip paprastai, ilgai susimąstęs tylėjo".

— Esama įvairių grupių ir įvairių veikėjų. Kai kuriems priimtinos tik juridinės normos, leidžiamos veikimo formos. Esama periodų, kai jos

tinkamiausios, — lėtai kalbėjo profesorius.

Išklausiusi jo ilgą samprotavimų, aš papasakojau apie sumanytą "juridinių normų" ribose leisti naują leidinį, kuris telktų visas demokratinės jėgas.

Profesorius labai rimtai pažvelgė man į akis ir pasakė: — Tai labai gražu! Tik aš jau per senas aktyviai veiklai.

— Visai ne! Kaip būtų puiku: naujas politikos, mokslo ir kultūros žurnalas, atsakingas redaktorių universiteto garbės profesorius P. Leonas, — pasakiau aš.

— O atsakingas sekretorius studentė N-tė, — atkiro profesorius (Navikaitė-Meškauskienė. Darb.).

— O ne, mano firma tik atbaidytų dalį bendradarbių, — linksmai pasakiau aš.

Abu smagiai juokėmės. Tik profesorius greit surimtėjo ir pasakė:

— Žinai, tamsta, jau praėjo tie laikai, kai komunistų buvo tik bijomasi.

— Jūs manote, kad aš komunistė??

— Neabejoju. Ir esu dėkingas, kad kaip tik tamsta mane prisiminėi ir atėjai su tokiais rimtais sumanymais, — pasakė jis.

Profesorius patarė pasikalbėti su keletu žymesnių inteligentų veikėjų. O pats pažadėjo visokeriopą paramą, kiek tik leisianti jo senatvė.

(Tada Meškauskienė nuėjo pas prof. Krėvę Mickevičių, ir apie tai jos pasakojimas bus kitame nr.).

Laimėjęs rinkimus senatorius Buckley kalba spaudos reporteriams Waldorf Astoria viešbutyje. Nuotr. V. Maželio

AMERIKA AZIJOJE NEBEGERBIAMA — KODĖL?

Rašo A. J. Rudis Chicago Sunday Sun-Times

Minėtas Chicago laikraštis (kurio ištrauka mus pasiekė V. B. ir V.R. dėka) lapkričio 1 išdėdo A. J. Rudžio, Lietuvių radijo forumo vadovo, laišką apie "sutartį su Rusija".

Laiške primenama, kad JV ir SSSR konsulinę sutartį senatas patvirtino 1967 kovo 16. Primenama taip pat, kad prieš tvirtindamas senatas per užsienio komisiją apklausinėjo liudytojus. Tarp jų buvo ir A. J. Rudis, kuris pasisakė prieš sutarties tvirtinimą, nes iš to naudos turės tik Rusija.

Esą daugis amerikiečių turi įspūdį, kad sutartis apsaugos ir Amerikos keleivius Rusijoje, o iš tikrųjų tie keleiviai negauna jokios apsaugos. Suimti jie teigiamai kalbėtis su konsulato pareigūnais, prieš teisiamus.

Sutartis, tiesa, pramato, kad JAV konsulato pareigūnai galės kalbėtis su JAV suimtais piliečiais tuoju pat ar per keletą dienų nuo suėmimo. Su-

tartis taip pat kalba apie "nuolatinių ryši", o Rusai begi paneigė tą ryšį su mūsų generolais, kurie nusileido Sovietų teritorijoje (leido sykį pasimatyti po penkių dienų. Red.).

Mūsų generolai — rašo A. J. Rudis — nusileido Armenijoje, dabartinėje sovietinėje respublikoje. Nors Maskva nori, kad pasaulis tikėtų, jog Rusija yra respublikų sąjunga, tačiau visos valdžios galios yra atimos iš vietinės Armenijos vyriausybės ir pasisavintos Maskvos.

Sovietam kontrastas yra Turkijos vyriausybė — toliau rašo autorius, — pasielgdama garbingai su dviem lietuviais pabėgusiais į laisvę iš komunistinės priespaudos. Šiuo atveju Turkijos vyriausybė leido vietinei valdžiai ir teismui spręsti reikala, nes jis priklausė jų kompetencijai.

Aš tik ką grįžau iš kitos kelionės po Aziją ir vidurinius ryšius ir su liūdesiu turiu pasakyti, kad įvairių sluoksnių žmo-

nės nebeturi didelės pagarbos Amerikai, nes jie mano, kad mes emėme gyventi kompromisais. Kai Rusai laikosi tvirtai

BAŽNYČIOJE IR ŠALIA JOS:

KOMUNIJĄ DĖS Į RANKĄ

Amerikos vyskupų konferencijoje lapkričio mėn. bus svarstomas liturginės komisijos siūlymas prašyti Vatikano, kad JAV leistų komuniją dėti ne tradiciniu būdu ant liežuviu, bet nauju — į ranką. St. Louis arkivyskupas, prieš klausimui svarstymą vyskupų konferencijoje, išsiuntinėjo tikintiesiems anketas — kaip jie to nori.

Kanada, Prancūzija, Vokietijai ir kai kur kitur jau leista nauja tvarka — į ranką. Kiek ji prigis, tuo tarpu nežinia, tik bandoma.

Tradicinė forma (ant liežuviu) veikia nuo 9 šimtmečio.

Kunigam — vesti, ar vedusiems tapti kunigais?

Belgijos kardinolas ir primas Leo Joseph Suenens, daugelio vadinamas liberaliu kardinolu, viešai paskelbė, kad jo nuomonės Amerikoje dėl celibato iškreipė. Jis pasisako prieš kunigų vedybas. Bet jis skiria vedusio žmogaus tapimą kunigu. Pastarasis klausimas, jis pareiškė, bus keliamas artimiausiam vyskupų sinode Romoje.

Katalikų universitetas ir profesorius ekskunigas

Washington Katalikų universitetas vėl turi naują rūpestį. Moralinės teologijos profesorius kun. Daniel Maguire pasiskelbė kreipęs į Romą, kad ją atleistų nuo kunigystės ir jis galėtų vesti, bet jis nori likti ir profesorius Katalikų universitete. Universiteto globėjai ir išlaikytojai yra Amerikos vyskupai. Kai kurie jų (pvz. kardinolas Krol) pasisakė prieš ekskunigo profesoriavimą Katalikų

savo politikos, JAV tebetęsia bailumo ir kapituliacijos politika.

Chicago minėtas laikraštis esąs panašios krypties kaip N. Y. Times. Bet vienas iš jo redaktorių (Robert E. Kennedy) rodo dėmesio ir supratimo lietuvių problemom.

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30% Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. ŠALINSKIS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios patalpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZYA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios, 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrunas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Faruosiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 127 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽO vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11208; ST 2-5838.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ, Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, SF 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8318. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, palatams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įstikinkite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Direktoriaus dr. Jokubas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stoti. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, SD Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 57.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuvių melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirmin. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVISKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04, Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK

CHICAGO

LITAS
INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. 212-441-6799

2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629

Tel. 312-476-2242

Nelson Rockefeller, lapkričio 3 laimėjęs ketvirtą kartą New Yorko valstybės gubernatoriaus rinkimus, Roosevelt viešbutyje dėkoja rinkėjams ir gausiai susirinkusiai auditorijai. Nuotr. L. Tamoliūnas

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER

by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.Stralpanius ir korespondencijas redakcija taisy savo naudai. Nenaudoti stralpanius
ausgomi ir gražiniai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpaniai nebūtinai
reikalingi redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žodžiai gelbsti, žodžiai kenkia

Veikti ar garsintis? — Gerai, kai ypatingi atvejai pažadina mūsų veikimą — veiksmų ir neveiksmų kolektyvų ir privačių asmenų veikimą, kuriame parodoma išradimo ir entuziazmo.

Tačiau kas kita yra veikla, kas kita garsūs žodžiai apie tą veiklą.

Gerai, jei garsūs žodžiai tik patarnauja autoreklamai ir nepakenkia rūpinam reikalui. Bet kada lankomasi oficialiose įstaigose ir po lankymosi skubama spaudoje pagarsinti, kad lankytoji įstaiga tą ir tą pagyrė, taip ir taip daryti patarė, tada jau kyla abejonė, ar ta įstaiga kitu kartu tokius lankytojus priims.

Nėra įprasta be lankyto asmens ar įstaigos sutikimo skelbti to įstaigos, asmens pareiškimus, nes paskelbti toki pareiškimai gali virsti medžiaga prieš tą įstaigos asmenį arba prieš patį reikalą, dėl kurio buvo lankomasi.

Veikti prieš komunizmą ar prieš imperializmą? — Gerai, kai veikiami su aiškiu žinojimu, ko siekiama, ir kokiomis priemonėmis. Tada ir vieši žodžiai apie tai parenkami tiksliau. Bet ilgo bėgimo veikloje kartais užmiršamas ir tikslas ir priemonės — užmirštama konkreti kovos tikrovė, ir nuslystama į žodžių mirazus.

Ilgose kovoje dėl Lietuvos laisvės vienas iš tokių mirazų buvo žodžiai, kad reikia kovoti ne prieš komunistinį bolševizmą, bet prieš Rusų imperializmą. Samprotauta: Lietuvą ištikusį blogybę yra ne komunizmas, bet Rusų okupacija ir imperialistinis išnaudojimas. Paleistas žodis: geriau lietuvis komunistas negu rusas imperialistas; tegul lietuviai pasilaiko komunistinę sistemą ir vairuoja į "nacionalinį komunizmą".

Siuose žodžiuose išleidžiama iš akių viena tikrovės dalis: lietuvis komunistas, jeigu jis yra karjeros komunistas, gali būti agresyvesnis lietuvių tautai už rusą; jis gali — kaip Lietuvoje populiaru sakyti, "susizgiždinti", t.y. dėl karjeros pataikauti Maskvai labiau už patį rusą. Jei lietuvis yra ištikinimo komunistas ir rūpinasi Lietuva labiau nei Rusija, jis iš esmės ima prarasti dalį savo komunizmo — nukomunistėja.

Bet tokių likimą parodė Česlovakijos likimas.

Neapykanta rusam ar imperialistam? — Gerai, kai spaudos žodžiais esame išpėjami neivirsti šovinišiais, neprisiminti neapykantos rusam. Nes, sako, tai nehumaniška, nekrikščioniška. Taurūs tai žodžiai. Bet...

Bet tuos žodžius skaitantis neturi išleisti iš akių šiandieninės tikrovės. Būtent: mūsų nusistatymas yra nukreiptas prieš imperialistus. Bet tie imperialistai, kurie užgrobė mūsų tėvynę, kurie grobuoniškai veržiasi tolyn, yra, deja, rusai imperialistai. Imperialistai rusai vadovavo carinėje praeityje, vadovauja ir raudonojojo dabartyje. Imperialistinių siekių neatsisakė nė emigrantiniai rusai, kuriems vadovavo neseniai miręs Kerenskis.

Nežinia, koki būti tie rusai, kurie dabar kaip atskiri asmens prabyla prieš komunistinį režimą ir eina dėl to į koncentracijos lagerius ar bėpėčių namus. Jei jie Rusijoje kada laimės ir jei pasirodys pripažįstą laisvę kitom tautom, turėsime paakeisti ir savo dabartinius žodžius apie rusus. O esamoji tikrovė diktuoja ir mums tą nusistatymą, kurį skelbė vyskupas Baranauškas, vyskupas Valančius — nusistatymą prieš "gudą", nusistatymą prieš rusų vykdomą imperialistinę vergiją.

Amerikos lietuviai renka aukas Lietuvai gelbėti

(Lietuvių istorikas Vincencas Liulevičius rašo didesnę studiją apie išeivijos vaidmenį Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo darbe. Autorius Darbininkui iš tos studijos prisuntė vieną skyrelį, kuris čia ir spausdinamas. — Red.)

Atsiliepė į SOS šauksmą

1920 Lietuvoje buvo susidariusi labai pavojinga padėtis. Želgovskui puolant, Lietuvos kariuomenė smarkiai nukentėjo. Visuomenė nuotaika buvo kritusi. Tų metų rugsėjo 26 Steigiamojo Seimo patalpose buvo suauktas susirinkimas. Susirinkime greit prieita išvada, kad yra momentas, kada visa tauta turi stoti kovon už Lietuvos nepriklausomybę.

Buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Gynimo Komitetas. Jis tuoj paskelbė ir visuomenę atšaukimą, kuriame nurodė esant Lietuvos nepriklausomybei pavojų, kvietė gintis ir nurodė, kaip organizotis. Į atšaukimą visuomenė atsiliepė su didžiausiu dvasios pakilimu bei ryžtu. Nepraėjus nė mėnesiui, visa Lietuva buvo susiorganizuota į Lietuvos Gynimo Komitatus. Tuoj pradėjo plaukti aukos: aukos ir sidabro pinigai, žiedai, laikrodžiai, sidabriniai indai, atsiųžymėmo ženklai, popieriniai pinigai, arkliai, kailiai, vil-

nos, marškiniai, rankšluosčiai, pirštinės, kojinės, maistas ir t. t. Tom gėrybėm priimti ir sutvarkyti reikėjo daug žmonių. Beveik visa Kauno moksleivija, pertraukusi mokslą, atėjo komiteto žinion. Neatsilikio ir provincija. Šiuos žodžius rašas pats rinko kaime aukas, būdamas Utenos gimnazijoje.

Vyriausias Lietuvos Gynimo Komitetas tuoj kreipėsi į JAV lietuvių, kurie labai jautriai priėmė tėvynės šauksmą. Nors tas komitetas sudarytas metų pabaigoje, bet Amerikos lietuviai dar tais pačiais (1920) metais pradėjo rinkti aukas ir sušpėjo sudėti 16,394.32 dol. Kitų metų vidury JAV lietuviai tam reikalui sudėjo 75,000 dol. O dar kitais metais 1922 lapkričio 14 Vyr. Liet. Gyn. Komitetas pranešė, kad jis iš amerikiečių gavęs pusšesto milijono aukšinių.

Nebuvo užmirštos ir kitų kraštų kolonijos, kurios taip pat atsiliepė su savo parama. Iš komiteto apyskaitos (1920 spalio 1 — 1921 gruodžio 31) matome, kad pačioje Lietuvoje pinigais ir daiktai surinkta 4,266,759-75 aukšinių; iš JAV gauta — 5,510,845.82; iš Anglijos — 71,327.39; iš Latvijos — 16,338.95; iš Brazilijos —

Prieš penkiasdešimt metų

VINCENTAS LIULEVIČIUS

2,538.24. Viso — 9,867,810.15 aukšinių.

Iš apyskaitos matyti, kad JAV lietuviai įnešė didžiąją dalį. Surinktų sumų didžiausia dalis atiteko kariuomenei bei šauliam. Šioje Lietuvos nelaimėje užsieny gyvenančių lietuvių vaidmuo puikiai nusakytas Vlado Pūtvo žodžiais: "Mūsų išeivija pasidarė didžiausia kovojančios Lietuvos atrama. Galinga moralinė parama ir užuojauta ne kartą palaikė silpnąsias Lietuvos kovotojų rankas, o gausingos amerikiečių aukos padėjo Lietuvai ir materialiai išsėsti. Nors ir nebūdami Lietuvoje, mūsų užjūrio broliai buvo tikri Nepriklausomos Lietuvos statytojai".

Lito įvedimas

Lietuva ruošėsi savajai valitai. Reikėjo suorganizuoti aukso ar kitokį pagrindą, kuris garantuotų įvedamo lito vertę. Lietuvos misija sumanė Amerikoje įkurti "Aukso Fondą", kuris rinktų aukšą ir sidabrą Lietuvos pinigų pagrindui padėti. Po metų (1921 lapkričio 30) New Yorke įvykusioje veikėjo konferencijoje tas projektas buvo atnaujintas kaip "Aukso-Sidabro Fondas". Šiam fondui

1922 metų vidury jau buvo surinkta apie 15,000 dol.

Vilniaus vadavimas

Prieš pirmąjį pasaulinį karą Lenkijoje gyveno apie ketvertą tūkstančių lietuvių, kurių apie tris tūkstančius buvo susispietusių Varšuvoje. Šio miesto lietuviai buvo susiorganizavę į "Varšuvos lietuvių savišalpos draugiją". Jos tikslas — suburti išsiblaškiusius po miestą lietuvių ir juos saugoti nuo ištautėjimo.

Be minėto tikslo vykdymo, draugijai teko įsikišti ir į politinius reikalus. Stai vienas svarbių momentų. Kai sužinojo, kad Lenkija yra pasiryžusi užimti Vilnių (kurį tada valdė bolševikai), Varšuvos lietuviai sudarė delegaciją pas Lenkijos valstybės viršininką Pilsudskį. Delegacija turėjo įtikinti Pilsudskį, kad jis, nesutaręs su Kauno vyriausybe, nesiųstų tuo metu organizuojamos Lietuvos. Gudijos divizijos Vilniui vaduoti. Delegacijai pradėjus kalbėti lietuviškai, Pilsudskis ją sutikęs rūšiai ir lietuviškai pasakęs: "Prašu kalbėti lenkiškai: aš lietuviškai nesuprantu".

Atsisveikindamas pasakes, kad Kaunas gali atsiųsti žmonių su juo tartis dėl bolševikų išvairo iš Vilniaus. Bet

daug laiko praėjo, kol delegacija nuvyko į Kauną su pranešimu apie tą pasikabėjimą ir kol Kaunas nusiuntė Lietuvos misiją (buvo labai blogas susisiekimas). Kai misija nuvyko, kitą dieną lenkai atėmė iš bolševikų Vilnių; todėl apie Vilniaus užleidimą lietuviams ir kalbėti nenorėjo.

Kai bolševikai vėl užėmė Vilnių ir pagal sutartį atidavė Lietuvai, lenkai pradėjo karą su lietuviiais dėl Vilniaus krašto. Kada užėmė Seinus, A.L.R.K. Federacijos kongresas Waterbury nutarė surinkti Lietuvai kaip galima daugiau pinigų. Per skubotai paskelbtą vajų surinko 41,000 dol. ir pasiuntė Lietuvos prezidentui.

1920 lapkričio 27 iš Lietuvos į JAV atvyko valstiečių liaudininkų atstovas dr. D. Alseika. Tuoj (gruodžio 15) veikėjų suvažiavime buvo sudarytas "Komitetas Vilniaus Vadavimui Remti". Per tris mėnesius jau buvo surinkta 2345.10 dol. Be to, dr. D. Alseika pardavė Varpo bendrovės 1250 akcijų už 15,000 dol.

Vilniaus krašto lietuviai 1914-1926 gavo nemažą paramos. Tai matyti iš Vilniaus Lietuvių Laikinojo Komiteto pranešimų, kad našlaičiam šelpiti gaves 7657.45 dol.

Jonas Bagdžiūnas Borden (amerikietis), lankydamsis Lietuvoje, buvo nuvažiavęs į okupuotą Vilnių, kur Lietuvių Komiteto pirmininkui K. Stasiui įteikė 100,000 zlotų lietuviškom mokyklom palaikyti. (Bus daugiau)

Bažnyčioje ir šalia jos

(atkelta iš 2 psl.)

būtų kitur išskeltas. Pagrobta laikė keturias dienas ir paleido, gavę patikinimus, kad nebus perkeltas.

Katalikų mokyklom vis sunkėja

Nepakeldami išlaidų eilė katalikų mokyklų užsidarė, kolegijos kai kur susijungė. Kiek tos mokyklos atsieina, rodo N. Y. arkivyskupijos pereinū metų išlaidos švietimo reikalams — 163 mil. Tais pinigais buvo išlaikomi vaikų darželiai, mokyklos, universitetai. Buvo tose įstaigose viso 368,000 vaikų.

duonos, nei sėklos. Važiavoja pas tėvą dejuodama. Tėvas ir sako: "Tą sykį aš jums sušėpsiu, bet daugiau neprašykite. Gyvenkite iš savęs, kaip imanysite!"

— Turi būti, ta jau ir gyvena varge visada? — paklausė vienas.

— Tauginai, tai teisybė, retapėdžiai, bet Lukošukė kitoniška: ji vėliausiai ir ankčiausiai, visur aplaksto, viską apripina ir retapėdžius įjudina. Ten laukia neprasti, ganyklų platybės. Gyveno gerai, vasarą pelkių uogomis galėjo misti.

— Visgi nepasakė, kaip mes su tamstoms giminės? — paklausė Josaitienė.

— Juk tamstos matulė ir yra iš Aleknavičių Tauginiukė. Ne, ką aš kalbu: ko tik nepamelavau. Ne matulė, tik tamstos bobutė iš Aleknavičių. Taip greitai laikas bėga, kad nespauistai, kur tėvai, kur vaikai.

— Kad ir būtum pamelavęs, už gerą išeitų. Senam vogti, turtingam meluoti visada galima, niekas nesugaus. — Iš to pasakymo visi nusijuokė.

— Ne taip sakai, šily. Senam meluoti, turtingam vogti gera — niekas nesugaus. O anta Lukošukė, — tęsė toliau Vaicys, — buvo nuėjus į Papušinį už Grigės. Tai ta mano bobutė. Tai mes su tamsta, Josaitien, vienas trečius, kitas ketvirtus kelius kertame.

(Bus daugiau)

Vėliavos, vėliavos pabaltiečių demonstracijose prie Jungtinių Tautų spalio 18.

Nuotr. V. Maželio

MIKALOUJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(39)

Dar ir tas: šiuose poteriuose giedojos susėdė, ir tik paminėti numirusių poskyriam vardais, visi išėjo iš užstalo ir sustoję stoti vidury aslos. Iš to galima spręsti, kad mūsų sentėviai meldėsi stoti.

Ant rtytojas jau nei poteriai, nei giedojimas, bet tik tiktai puota. Jos tikslas — pavaišinti, pasižmonėti, pasišnekėti. Iš ryto šeimininkė, šiaip taip apsiruošusi, siunčia mergaitę kvieslį per visus kiemus, iš kurių vakar buvo "ant poterių" ir kuriuose nakvojo svečiai. Mergaitė randa visus burnas besiprausiančius. Užprašo — tie dėkoja ir žada ateiti. Jiems bėpusryčiaujant, įpuola ir gryčią antras kvieslys ir vėl gražiai užprašo. Kiek sugaišus, sulaukia ir trečio kvieslio. Toks jau paprotys.

38. PASNEKA APIE GIMINYSTĘ IR APIE PRANCOZMETĮ

Svečiai susirinko. Gale stalo, godingoje vietoje, sėdėjo dvi

per kelis metus viešėdavo, iš tamstų eidavo tarnauti. Paskui Lomiuose ją suviliojo. Ji ir su mažu pas tamstą gyveno.

— Taip, taip, kumute. Atvažiavo tą sykį pas mane ne pats kaltininkas, bet jo brolis, ir sako: "Teta, Morta susirgo. Tegul pas tamstą parvažiuoja, kol pasveiks." Sakau: "Gi kas ją susirgindino, kad ne jūs, paleistuvai?" Na, ką daryti. Visai išsižadėti našlaitės vargdienės negalima. Nuvaziavau pati ir parsivežiau. Dabar praėjo jau kiek laiko, arti dešimties metų; žentas kurią čia dieną ir sako man: kai aš parvežusi anais metais Visbariukę pas save, jis tada jau buvęs užaugęs ir žinojęs, suprasdavęs, kas gera, kas bloga. Pasigėrėjęs tuom, kad aš našlaitę priėmiau; mano namai nuo to laiko pasidarė jam šviesūs ir gražūs. Kai užaugusi mano mergaitė, ir ji pasidariusi jam šviesi ir graži. Jis, nežūrėdamas gražesnių, ją paėmęs. Zentas taip sako, net juokas ima.

— Taip, kumute, taip. Už gerus darbus tėvų Dievas palaimina vaikus, — sako Tautkuvienė, — už blogus darbus tėvų vaikai turi atbūti atpildą ligi trijų gentkarčių.

Kitoje vietoje moters šnekėjo apie giminytę: kaip dabar nėra malonės giminių tarpe, kaip visi susiginaužę, kiekvienas įsikniaupęs, kai pamato,

sukasi nuo giminės. Antroji sakė:

— Dabar giminytė ima visai nykti, vaikai veda giminės mergaites. Kolaik broliai ir brolių vaikai, tai dar mena giminytę. Toliau jau nebenuoskaido ir veda. Kunigai duoda šliubą: ką gi darysi, kad jūs taip išsižūrėjote, tai žinokitės. Bet tokioje šeimoje Dievo palaiminimo nėra: nesutikimas, nesveikata...

— Teisybė, broliuote, teisybė, matome čia pat. Kai susiusto, neatkalbėsi, nepergindys, gi susituokus iš pradžios ir neilgam "meiliai, paskui peiliai". Kaip dabar skaito: broliai — tai keliai. Kas tai do keliai broliai: brolių vaikai — tai keliai, jų vaikai — tai antri keliai. Šitaip bobutės ir seneliai myli savo sūnaitis ir dukterėčias, o jų vaikai, mat, jau nebūtų tai bobutei giminės. Ne vieną Dievas taip palaiko ant svieto, kad ir trečios kartos sulaukia. Tai, mat, jau ir išeitų iš giminytės.

Motery šnekos klausėsi vyras; sulaukęs progos įsileido su bobomis į kalbą:

— Žiūrėkite, moterėlės, — jis sudūrė vienos rankos pirštų galus su antros rankos pirštų galais, — va, tai tėvas ir motina. Jie giminės, bet ne keliai.

Toliau jis sulenkė pirštus taip, kad vienos rankos pirštų nariai susiglaudė su kitos ran-

kos pirštų nariais:

— Va, tai broliai, pirmi keliai. — Vėl sulenkė taip, kad antri nariai susiglaustų.

— Va, tai brolių vaikai — antri keliai. Dar yra ir treči keliai; toliau jau iš giminytės išsina.

— Eik eik, Kaip duosiu su kaulu va per nagus, tai bus giminytė ir keliai! — sako kalbėjusi apie kelius moteriškė.

— Va, sėdi žila galva. Jo klausite apie senovę, apie giminytę, tai pasakys.

Žila galva tai buvo Vaicys, senas žmogus, apie bet kurį dalyką galįs pašnekėti geriau už kitą. Dabar jis klausėsi ir per savo rimtumą nestojė į ginčus, kolaik niekas jo nekalbino.

— Dėde, — klausia Poliūnienė, žiūrėdama jam į akis, — mes čia ginčijamės dėl kelių. Vieni sakome, kad broliai — tai keliai, kiti sakome — ne. Kaip čia dabar yra?

— Ir broliai keliai, ir nebroliai keliai, — atsiliepė Vaicys. — Visas svietas giminės tarp savęs, ir tiek. Visi žmonės giminės. Va, kaimos: Ažytėnai, Lenčiai ir Vaitiekūnai, tai visi kiemai su kits kitu giminės. Jei ne strujus, tai pasiekus toliau, pastarjus jau buvo brolis ir sesuo. Nelyginant, kad tūbos plaukas su plaukiuku susikibę. Taip ir žmonės. Iš tų kaimų aš nesuseku giminytės tik trijų kiemų. Daugiau visi man giminiai.

— Atėjo vargšė Lukoševičiukė, žiūri — aruodai pašluostomi. Užėjo pavasaris — nei

— Pasakyk, dėde, kaip mes su tamstos namais giminės? — paklausė Josaitienė.

— Mes su tamstoms giminės nuo Lukoševičių. Viena Lukoševičiukė nuėjo į Aleknavičius už Taugino. Vos pamenu, šnekavo: nuvažiavęs tėvas į žvalgus. O tie Tauginai tai buvo arklīninkai, patys kad ir nevalgė, o arklīus šeria iš paskutinės. Mat, ganyklų ir pievų turi aibes. Nuvedė jie Lukošų ir arklīdę — no, kur tau: arkliai nušerti kaip agurkai, karvės vėl sau nieko. Gi nuvedė į svirną ir parodė, kad aruodai pilni visokių javų. Net nustebo Lukošius. Kur jis neleidęs mergaitės į tokius turtuolius. O jie, Tauginai, ką padarė: prikimšo aruodus šiaudų, uždengė paklodėmis, o ant viršaus užpylė kiek turėdami javų.

— Gal tam sykiui ir iš kitų paėmė užpylė? — pasakė vienas svečias.

— Ant viršaus užpylė kiek turėdami javų, o gal ir iš kitų paėmė, — kodėl negali būti! — ir rodo, kad jie visa ko pilni, o, iš teisybės, tai jiems rūpi gauti marčią, kad ji pavasarį bent laukus apstėtų.

— Gal ir duona rūpėjo, — sako svečias.

— Tamstos vienas kalate, kitas auksuojate, — išsitarė viena viešnia.

— Atėjo vargšė Lukoševičiukė, žiūri — aruodai pašluostomi. Užėjo pavasaris — nei

NESULAUKĖ

JUOZAS PAŠKEVIČIUS

(Tąsą iš praėjusio nr.)

Būta nepaprastai sunkaus darbo. Bet Edvardas buvo be galo kantrus žmogus. Jis sakė, kad niekad nėra sugadintų uolų. Kartais jis žmonėm parodydavo įrankius, kuriais jis pakeldavo 35 tonų svorio uolą. Žinotai, kad jis greičiausiai buvo paslaptingai išradęs pagerinto tipo skridulius ir dalbas. Edvardas viena ranka galėjo iškelti, atvilkti į vietą, pakelti ir pastatyti 27 pėdų aukščio obeliską (trims pėdoms aukštesnį už Stonehenge trilitoną Anglijoje). Neišaiškintu būdu jis pastatė kitą 25 pėdų obeliską, sveriantį 30 tonų. Pastarasis yra beobjektyvinio teleskopo dalis, atkreipta į Šiaurės Žvaigždę. Matyt, jis domėjosi ir astronomija.

Vienas Edvardo nuostabiųjų kūrinių yra saulės laikrodis. Taip tiksliai padarytas, kad per metus tepadaras dviejų minučių klaidą.

Visą savo gyvenimą Edvardas gyveno be galo taupiai. Pragyvenimui gaudavęs nedidelę dalį iš vieno gimnazičio. Vienintelė jo susisiekimo priemonė buvo dviratis, kuriuo jis dažnai važiuodavo į Homesteado biblioteką, kur ilgas valandas skaitydavo knygas ir žurnalus.

Edvardas išleisdavo svečius, nors jų niekad nekviisdavo. Paprastai su jais jis buvo draugiškas, vediodavo juos po savo pilaitę, kantriai atsakydams į klausimus. Tačiau nieko neįsileisdavo ir pilaitės kuorą. Jis nieko neprašydavo iš lankytojų, tačiau neatsisakydavo nuo smulkių piniginių aukų, jei kas jam pasiūlydavo.

Edvardas buvo išdidus. Jei kuris lankytojų nepanorėdavo tikėti, jog visa tai jis pats buvo padaręs, jis paprastai pašnairuodavo į tokį svečią ir sušukdavo: „Aš pats! Aš pats vienas padariau!“

Edvardas teorizavo, kad magnetizmas yra pagrindinis energijos šaltinis, fizinio pasaulio paslapčių raktas ir jėga, kuri veikia visus organizmus, ir pati žmogų. Jis parašė keletą knygelių, kurias savo lėšomis išleido. Visos buvo apie magnetizmą, jo teoriją ir paprastus bandymus su magnetu, auto baterijomis ir pan. Tik viena knygelė („A Book in Every Home“) vaizdavo Edvardo filosofiją apie politiką ir seksual-

nį gyvenimą. Nė vienoje knygelėje jis nė žodžiu neužsiminė apie paslaptingus būdus, naudotus pilaitės statyboje.

Nors jam ir pavyko įvykdyti nepaprastus dalykus, vis dėlto jis jautėsi nelaimingas. Jo gyvenimo svajonė juk neišsipildė. Jis neatsiekė pasaulinio garso. Jo mylimoji neatvyko iš už jūrų marių (kad nuskaidrintų jo gyvenimą). Valandų valandas, metų metus... jis plūso, dirbo, kūrė, vis laukdamas mylimosios atvykstant. Iš uolos iškėlė dvi lovas, vaikam porą dailių lovųčių, lopšelių ir dailių lovytę. Deja, nė vienas jo vaizduotės asmenų nepatyrė šeimos džiaugsmo...

Iš uolos jis buvo iškalęs „Atlaidžiąją širdį“, pusės tonos širdies pavidalo kūrinių. „Kai mano mylimoji atvyks“, jis sakdavo kaimynam, „gal vienas kuris mūsų būsim užgautas ar nuliūdęs. Čia besėdint širdis sugis, ir meilė sugrįš į mūsų širdis“. Tam tikram tikslui jis sukūrė „Atgailos kampelį“, ten vaikai turėjo būti baudžiami. „Aš tikiu į drausmę. Mano vaikai bus geri. Iš jų užaugs padorūs ir naudingi piliečiai.“

Gal prašmatniausiai atrodė jo „Trijų lokių grota“. Trys skirtingo dydžio kėdės iš uolos. Ten pat stalas ir milžiniškas dubens pavidalo įdubimas. „Stai čia mano vaikai žais“, sakdavo Edvardas. (Kartais seno žmogaus akyse sublygėdavo ašara...)

Edvardas mirė 1951, sulaukęs 64 metų amžiaus. Daugelis ieškojo jo palikimo, ko nepaprastu. Smalsuoliai terado jo skridulių sistemą išardytą, jokių pėdsakų apie jos naudojimo būdą. Vienaame vamzdyje rasta 3000 dolerių. Viso gyvenimo taupmenos.

Virš trisdešimt metų Edvardas statė, kūrė, planavo, karštavo Floridos saulės kepinamas; vildamas, svajodamas, laukdamas... Tačiau jo mylimoji teliko jo jaunystės atsiminimų vaizduose, amžinai nutolusi nuo realybės.

Edvardas, deja, nepasiekė pasaulinio garso. Tačiau jo Koralių Pilaitė šiandien yra atžymėta Floridos žemėlapyje. Kas metai į ją atvyksta tūkstančiai lankytojų. Žmonės stebi jos masyvius daiktus ir neatsistebėbi. Ir viską gaubia paslaptis. Bet ką jis paliko — ilgus ilgus metus kalbės apie jo neįvykusių svajonę ir mylimąją, kurios nesulaukė.

Dail. Antano Petrikonio paroda

Skaucų Seserija, kuriai vadovauja Lilė Milukienė, į New Yorką atveža dar vieną dailės parodą. Atvežą iš Chicagos. Pasirinko New Yorko visuomeninei mažiausiai žinomą dailininką Antaną Petrikonį. Jo kūrinių parodą organizuoja lapkričio 14-15 Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., B-klyne. Skaucų seseris pasistengs, kad ši paroda gražiai praeitų ir sutrauktų kuo daugiau lankytojų. Tuo bus tikimiau pristatytas pats dailininkas, gi pačios rengėjos nori surinkti daugiau lėšų savo įkurtam Skaucų Knygų Fondui.

Paroda bus atidara abi dienas nuo 11 v. iki 9 v. vakaro. Atidarymas bus šeštadienį, 2 v. popiet. Svečiai bus pavaisinti kava ir pyragaičiai.

Dail. Antanas Petrikonis yra džiūkas, gimęs Alytuje 1923 M. no studijas pradėjo Vilniaus Dailės Akademijoje. Karo metais jį nubloškė net į Angliją, kur, nežinodamas sunkių sąlygų, studijas tęsė toliau Manchesterio ir Londono meno mokyklose. Loondone buvo net surengęs dvi savo darbų parodas.

Iš Anglijos emigravo į Ameriką 1959 ir pastoviai apsigyveno Chicagoje. Čia įsikūręs, daug laiko skyrė ir pačiai kūrybai, atsidėjęs tapė paveikslus ir rengė parodas vienas pats, dalyvavo kolektyvinėse parodose. Jis yra surengęs keturias individualines parodas. Tos parodos buvo: Detroite, Rockforde, Clevelande, Omahoje, Bostone, Los Angeles. Į New Yorką su paroda atvyksta pirmą kartą.

Kuo gi būdingas tas jo menas? — Aliejinė tapyboje mėgsta suskaldyti paviršių į daugybę virpančių dalelių. Naudoja daugiausia peilį, storai deda dažą, ir taip pagauta jo gamta atrodo kaip audinys, kaip koks kilimas. Dominuoja šaltosios tonai, labiausiai mėgstama mėlyna su visokiais atspalviais.

Gretimai šiai technikai dirba ir nutaškymo būdu — kai skystas dažas laisvai nutekiamas ant paviršiaus. Taip sudaromas jau kitokios rūšies virpėjimas, daugiau dramatiškesnis.

Dirbdamas liejimo būdu — akvarėle — jis mėgsta švelnius

(nukelta į 8 psl.)

Spalio 31 ir lapkričio 1 buvo surengta dail. A. Rūkštelės paroda Kolumbo vyčių salėje Woodhavene. Iš k. į d. dail. Česlovas Janušas ir dail. Antanas Rūkštelė.

DAIL. ANTANO RŪKŠTELĖS PARODA NEW YORKE

Spalio 31 ir lapkričio 1 Kolumbo vyčių salėje Woodhavene, N. Y., buvo surengta Chicagoje gyvenančio dail. Antano Rūkštelės paroda. Ją rengė Liet. Moterų Klubas Federacija, kuriai vadovauja Vincė Jonuškaitė.

Oficialios parodos atidarymas buvo sekmdienį, 2 v. popiet. Žmonių prisirinko gana daug. Visam atidarymui vadovavo V. Jonuškaitė. Kalbėjo dr. Genovaitė Židonytė-Vebrienė, iškel-dama meno reikšmę, pristaty-dama tos dienos dailininką. Dar sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Kalbėjo ir pats dail. A. Rūkštelė, dėkodamas už sudarytą progą čia surengti parodą.

Svečiai buvo pavaisinti kava ir pyragaičiais. Už poros valandų žmonės ėmė skirstytis. Per abi dienas parodą aplankė apie 250 žmonių. Parduota 16 paveikslų, išstatyta gi buvo 36. Dailininkas, atvykęs į New Yorką, buvo sustojęs pas dail. Česlovą Janušą.

Dail. A. Rūkštelė yra pamėgęs vaizduoti lietuviškus laukus, rugiapiūtės metą su nupiautom rugienom, sustatytom gubom, lietuviškas sodybas, ežerus, prie vandenų sustojusias lieknas pušaites, miško aikštes, į kurias krinta saulės spindulys. Mėgsta vaizduoti ir žmogų. Stai žmogus gamtoje — semia vandenį iš šulinio, girdo arkliaus, štai ir portretiniai etiudai — Mefistofelis, Barabas.

A. Rūkštelė turi savitą traktavimo būdą, kurį galėtume

pavadinti — idiliškos nuotaikos pavaizdavimu. Tą idilišką nuotaiką sudaro jo suorganizuotas apšvietimas, jo šiltųjų ir šaltųjų tonų derinys. Apšviesti jis mėgsta teatrališkai. Stai miško aikštelėje apšviestas tik vienas taškas, rugių lauke paliečia saulė siauru rožiu, šviesos spinduliai krenta ant berniuko vei-

Juokeliai

Skolos

Goldbergo prekyba pradėjo šlubuoti ir skolininkai vis dažniau pradėjo kreiptis su grąžinimo prašymais. Stambiausiam iš jų Goldbergas pastebio:

— Būk toks geras palaukti. Aš pasirenku Jus kaip mano ypatingą skolinioją.

Sis grįžęs namo apsvairstė Goldbergas žodžius ir telefonuoja klausdamas ką reiškia būti „ypatinguoju skolinioju“.

— Tai reiškia, kad jūs jau dabar žinote, kad nieko iš manęs negausite po mano bankrotavimo. Kiti skoliniojai tos žinios turės laukti dar du mėnesius.

Pasigyrė

Hollywoodo kino žvaigždės duklė bežaisdama susiginčijo su draugėmis.

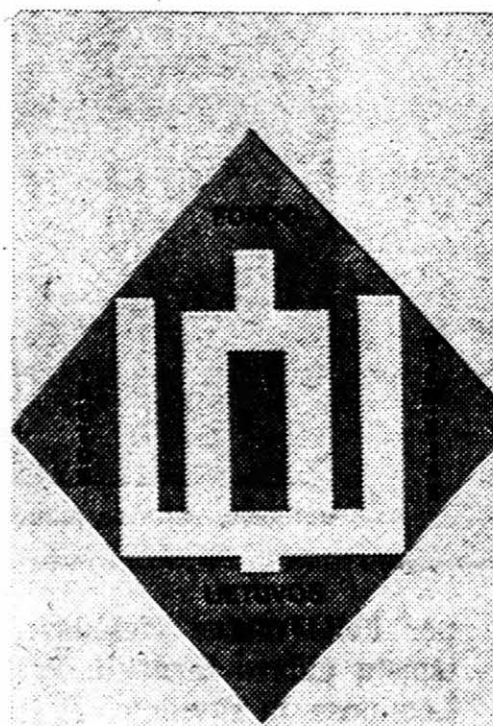
— Ką? Aš neturiu tėvelio? — sušuko ji. — Aš turiu daugiau tėvelių, negu jūs visos kartu.

Kalėjime

Atsilankiusi kalėjime žurnalistė klausia kalinį:

— Ar jus į kalėjimą atvedė perdidelė meilė stikliui?

— Ar jūs, panele, manote, kad čia duoda kas bent lašelį?

Tautos Fondo išleista užklija

Remkime Tautos Fondą

Tautos Fondas, kuriam pirmininkauja prel. J. Balkūnas ir kurio vadovybė sudaro daugumoje jauni žmonės, plečia savo veiklą. Neseniai išleido platų laišką, kviesdami prisidėti prie Fondo. Aukodami Tautos Fondui, užtikrinsime Vliko 30-ties metų darbo tęstinumą. Dabar štai jų rūpesčių pagaminta trijų spalvų užklija. Jos dydis — du su puse colio ant trijų colių.

Užklija yra rombinės formos, dominuoja raudona spalva, kurioje įrežti Gedimino stulpai. Sonuose juodom raidėm įrašyta: „Tautos Fondo rėmėjas Lietuvos laisvei“. Antroje pusėje nurodyta, kaip ženkluką galima užklijuoti.

Ženkluką — užklija galima klijuoti ant bet kokio lygaus paviršiaus, labiausiai tinka ant automobilio lango. Tai bus ženklas, kad čia važiuoja lietuvis ir kad jis yra Tautos Fondo rėmėjas.

Užklijos yra duodamos visiems Tautos Fondo rėmėjams. Tad aukas prašom siųsti: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378.

PLOKŠTELĮŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už 5.50 dol. su persiuntimu

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasisejau žalią rutą, Kur bėga Sešupė, Plaukia žasėlė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainelę, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tykus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Uncių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jodau dieną, Sutems tamsi naktelė, Aušta aušrelė, šviesi parazėlė. Tris dienas, Sią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, žalia liepelė, Gar-nys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Dainos, Aldonos Dičiūtės. Trečiokienės įdainuota: Siuntė mane motinėle, Trys mane peikė, Liepė man motulė, Pavasario dienele, Oi ko verk, sesele, Vai putė, putė, Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, Beauštantį aušrelė, Mano gimtinė, Vai gražū, Mano rožė, Rūta, Ne margi sakalėliai, Per pasaulį eina žmogus, Jei gyvenimas sapnas ir Malda. Mono 5 dol.

Sodauto, Vilniaus vyrų choras „Varpas“, 1969 m. Italijoje laimėjęs 2 pirmąsias premijas, dainuoja: Kur tas kalnelis, Augo kieme klevelis, Ant kalno karklai siūbavo, Gaudžia trimitai, Oi tu sakal, Užia girelė, Daunojo lylio čiuto, Sodauto, Nakties valsai, Tyliai, tyliai, Ziedelis-Pigarelis, Naktis, Mėdiotojų choras, Laisvasis saulys ir Vergų choras. Išleido „Krivulė“ Montrealyje. Mono, galima groti ir stereo. Kaina 5 dol.

Motule Mano. Dainuoja T. Serapinienė: Pas močiutę augau, Dainuok, motule, Lop-sinė, O kai aš pas močiutę buvau, Močiute mano, Liūlia, liūlia, mažutėle, Močiute ir Sveika Marija. Pasakoja Ig. Serapinas: Motinėlis veidas ir kaip Pele-lis mokslus ėjo. Skaito Z. Juš-kevičienė: Sveikinimas Motinai ir Motinai Tėvynei. Mono 5 dol.

Pianistė Julija Rajauskaitė atlieka: Music of Franz Liszt: La Campanella, Gnomonreigen, Deux Legandes, Valse oublee Nr. 1, Sonetto del Petrarca, Au bord d'une source in Rhapsodie Hongroise. Stereo, kaina 6 dol.

Prof. Vytauto Bacevičiaus kosminės modernios muzikos plokštelė, kur pats autorius kompozitorius atlieka 11 savo kūrinių su pianinu. Mono, kaina 5 dol.

Aurelia, A. Paukšlienės lengvos muzikos su čigonų orkestru įdainuota: Balti beržai, Tau, mylimasis, Lakštutė, Žali laukai, Gelsvos purienos, Ar prisimeni tu, Tamsi naktis, Zvejys, Vieversėli ir Jo šyp-sena. Stereo 5 dol. galima groti ir fono.

Gimtinės dangus. Lietuvių kompozitorių lengvos muzikos įrašyta 12 dainų: Gimtinės dangus, Jūra gimtoji, Pri-laužo, Linksmasis medžio-tojas, Kelionės daina, Žalasis potvynis, Grįžtant į uostą, Čipolinas, Vėjas pusto kopų smil-tis, Prie apiesto namo, Šiaurės atradimas, Skausmas. Dainuoja solistai. Išleido Lietuvių Radijo Montrealyje. Kaina 5 dol.

Sios bei kitos plokštelės ir knygos gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. (Persiuntimui pridėdama 50 c.)

Lietuvių Tautiniai Šokiai, Aš tuonytis, Landutė, Lenciūgelis, Sukcius, Linelis, Jevaro tūtas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadute, Ziogelis, Vakarūškos, Audėjėlė, Mikuta ir Suktinis. Išleido J. Stukas, Mono 2 dol.

Pavergtos Tėvynės Muzika Nr. 1 įdainuota: Sesuo žydrioji, Vilija, Zvaigždute, Pasvarcyk anceia, Kaipgi gražus rūtelis darželis, Kumute širdelė, Atskrend sakalėlis, Oi nėra niekur, Sokių scena, Pasveikinimo cioras, Udrio daina, Vaivados daina ir Vaivados ir Naglio duetas. Mono 2 dol.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktutė rami, Pradalgiausė, Liepė tevelis, Dobilėlis, Na tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langeliu, Oi berneli venturi ir Vakaras. Kaina 2 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaras akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykelių: Agunėlė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzimdži, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Sią nedėlė, Plaukia Nemunėlis, Munšainukas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

Linksmų Kalėdų. Rūtos ansamblio įdainuota: Leiskite raga, Tyliają naktį, Piemenėliams, Nakties tyloj, Gul šiandieną, Linksmą giesmę, Sveikas Jėzau gimusi, Tylia naktį, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjom angelus, Šventa naktis ir Angelai gieda danguje. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Kanklės. Tautinio kanklių ansamblio, vad. O. Mikulskienės: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motinėle, Rugučiai, Lenciūgelis, Naujienos, Sėjau rutą, Sveikas Jėzau, Siuntė mane motinėle, Kepurinė ir Per girią, girelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50.

Dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota liaudies dainos: Plaukia Nemunėlis, Subatos vakarėlį, Gražių dainelių, Buvo gera gaspadinė, Per girią, girelę, Tūkstantis žingsnelių, Salta žiemužė, Per Klausčių uylėlę, Vilniaus kalneliai, Prageriau žirgelį, Praded aušrelė aušti, Ar aš tau, sese, nesa-kiau, Pasėjau linelius, Daug daug dainelių, Mylėjau merge-lę, Bijunėlis žalias, Kai aš turėjau kaime mergele. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

New Yorko Lietuvių vyrų choras įdainavo: Tėve mūsų, Oi broli broleli, Aš pas tėvelį, Jodau dieną, Zvaigždutė, Anoj pusėj Nemunėlio, Ulioja bitelė, Oi toli toli, Pirmyn į kovą, Tu sakalėli, Atsisveikinimas ir Tėvynei. Mono 2 dol. Stereo 3 dol.

Kur Banguoja Nemunėlis A. Brazio įdainuota: Kur banguoja Nemunėlis, Suviltas, Patekėk aušrine, Siuntė mane motinėle, Piliu stiklėlį, Kur bakužė samanota, Ilgesys, Kur tas šaltinėlis, Arijia iš operos „Gražina“, Tėve mūsų, Sveika Marija ir Sventi Naktis. Mono 2 dol.

Rūtos ansamblis ir sol. Lionė Juodytė dainuoja: Aš mėgstau mėlynąjį dangų, Kaip gražiai žiba zvaigždutės. O kai aš. Sa-kyki, upeli, Džinguliukai, Ko liūdi, berželi, Sveiki, broliai, Greitai išvažiuosiu, Kur banguoja Nemunėlis, Ar negaili, seserėle, rūtelį, Pasakyk, čigone miela. Kai aš grėbiau lankoj sieną, Ant melsvo ežero bangų, Tur bernelis vieną mintį ir Kaip slaptingai. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Virš išvardintos trys ilgo grojimo plokštelės su persiuntimu už 5.50 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje.

Rezoliucijų žygis Kanadoje

Kanados legislatoriai pasiryžę pradėti rezoliucijų žygį savo parlamente. Kanados lietuviai turėtų juos paskatinti imtis to darbo kaip galima greičiau.

„Jei JAV-bių kongresas galėtų įvesti rezoliuciją (H. Con. Res. 416) Lietuvos, Estijos ir Latvijos bylos reikalu, galime tai padaryti ir mes, Kanados parlamento nariai“, — neseniai pareiškė John G. Diefenbaker, Kanados parlamento narys ir buvęs Kanados ministras pirmininkas. Panašų pareiškimą yra padaręs Andrew E. Thompson, Kanados senato narys. Su jais abiem susisiekė Rezoliucijų Remti Komiteto vadovybė. Toliau šie iniciatyva turi išplaukti iš pačių Kanados lietuvių: jie turi tuos legislatorius paskatinti imtis to darbo kaip galima greičiau, parašyti jiem trumpus laiškus. Abu turi rezoliucijas (H. Con. Res. 416) pavyzdžius.

Rezoliucija turi būti įnešta abiejuose parlamento rūmuose. Tai yra pasiryžę padaryti J. G. Diefenbaker ir A. E. Thompson. Jūs tik reikia paraginti trumpais laiškučiais. Vėliau, be abejojimo, reikės išvystyti akciją (spaudimo akciją) į visus parlamento narius, kad jie tą rezoliuciją priimtų.

Kanados lietuviai turi šiame laisvės žygyje padėti visu frontu. Iniciatyva turėtų išplaukti iš LB Kanados v-bės. Jei LB Kanados vadovybė to darbo nesimtu, kanadiečiai galėtų suorganizuoti specialų komitetą, kaip kad padarė JAV-bių lietuviai.

Pirmosios rezoliucijos JAV-bėse buvo įneštos Kalifornijos lietuvių veikėjų pastangomis. Kaliforniečiai norėjo tolimesnį darbą perduoti Amerikos lietuvių Tarybai. To darbo jai neįsiimant, buvo suorganizuotas specialus komitetas (Rezoliucijų Remti Komitetas), apjungęs baltiečius ir kitus amerikiečius. To komiteto pastangomis viena iš rezoliucijų buvo praversta JAV-bių kongrese. Komitetas savo darbą tęsia ir toliau: galutinis to vieneto tikslas yra priversti JAV vyriausybę tą rezoliuciją (H. Con. Res. 416) įgyvendinti, iškeliant Baltijos kraštų bylą Jungtinėse Tautose ir ją ten tinkamai apginant.

Kanados lietuviai kviečiami užversti šimtais laišku bei telegramu abu legislatorius. Jų

adresai: The Honorable Andrew E. Thompson, The Senate, Ottawa, Canada; The Honorable John G. Diefenbaker, The Parliament, Ottawa, Canada. Ir vienam, ir kitam laiškučius gali parašyti ir už Kanados ribų gyvenę lietuviai.

IT.

HARTFORD, CONN.

Kariuomenės atsikūrimo minėjimas

Lapkričio 21 d., 7 val. vakaro Hartfordo ramovėnai rengia nepaprastą Neprik. Lietuvos kariuomenės atsikūrimo minėjimą — banketą, kuris įvyks L.A.P. klube, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Ta proga bus skiriamas vėliavos šventinimas. Po to bus šilta jautienos vakarienė ir šokiai. Gros ukrainiečių orkestras. Auka 7.50 dolerių asmeniui.

Sekmadienį, lapkričio 22 d., 10 val. rytą Svč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje bus pamaldos. Mišias aukos klebonas kun. Juonas Matutis. Per mišias giesdės „Aido“ choras.

Naujas lietuvių motelis

Kai kurie Hartfordo lietuviai pasinėšė į gana pelningą motelių verslą. Pradžią davė Stasys ir Elena Mineikai, įsigiję motelį New Jersey valstijoje. Jūs pasekė Jonas ir Bronė Zdanai, nusipirkę Sleepy Hollow Motel 5-15 Berlin Highway, Berlin, Conn.; paskui Antanas ir Bronė Jucėnai nusipirkę motelį Middletown Motor Inc., Middletown, Conn., Route 66. Alfonsas ir Janina Zdanai įsigijo motelį Newington, 2151 Berlin Trnp. Vėliau į šį verslą perėjo Valis Puzinas su žmona, nupirkę iš Jono ir Bronės Zdanų Sleepy Hollow motelį. Pastarieji perėjo į butų (apartment houses) verslą.

Gi šiais metais liepos 10 Vytautas ir Aldona Zdanai nusipirkę Almar Motel 35 Arrow Rd., Wethersfield, Conn. Ji galima rasti, važiuojant 15-5 keliu iš Bostono į New Yorką.

Vytautas ir Aldona Zdanai yra žymūs visuomenininkai, ypač — pasižymi skautų veikloje. Vytautas yra skautininkas.

kas, buvo Tėviškės vietininkas, bet šiais metais dėl ūkiškų reikalų turėjo iš tų pareigų pasitraukti. Aldona Zdanienė yra vyr. sk. ir uoliai dalyvauja skautų veikloje.

Juodu yra užauginę ir išmokslinę (ar leidžia į mokslą) keturis vaikus. Vyriausią dukterį Audronę yra baigusi istorijos mokslus Skidmore, N.Y. u-te ir dabar mokytoja N.Y. Sūnus Vytautas studijuoja pastatinius metus Princeton u-te. Antras sūnus Rimas studijuoja muziką Central College, Conn. Ir jauniausia dukterė Loreta mokosi aukštesnėje mokykloje (High School) West Hartford.

Tai gražus ir sėkmingas šeimos pavyzdys. Linkėtina Vytautui ir Aldonai Zdanams naujame versle ir šeimos auklėjime geriausio pasisekimo.

Jonas Bernotas

Laiškas redakcijai

Žinutės patikslinimas

Draugo dienraščio spalio 19 numerįje „Mūsų socialinės ir fraternalinės apžvalgos“ skyriuje, kurį tvarko Lietuvių Katalikų Susivienijimo Chicago apskritys valdyba, žinutėse „Iš apskrities veiklos“ yra ir ši žinutė:

„106 kuopa Brighton Parke yra iš gyvųjų Chicago kuopų. Jos sekretoriumi yra žinomas visuomenininkas Feliksas Sereičikas, kuris moka sudaryti kuopoje visad gerą nuotaką. Jo vadovaujama kuopa nuolat auga.“

Kadangi ši žinutė gali suklaidinti skaitytoją, esu įpareigotas duoti šį patikslinimą.

Brighton Parke, Chicagoje, yra tik viena Lietuvių Katalikų Susivienijimo 160-toji kuopa. S.m. vasario pradžioje kuopos narių metiniame susirinkime perrinkta tos kuopos valdyba; ją sudaro: kun. Vyt. Bagdanavičius, MIC, — dvasios vadas, Stasys Juras — pirmininkas, Kazys Ulevičius — vicepirmininkas, Feliksas Sereičikas — finansų sekretorius, Vyt. Rusteika — protokolų sekretorius, Kotryna Bertužienė — išdininė, dr. VI. Šimaitis ir Vincas Gudaitis — išdo globėjai.

Iš 13 kuopų, esančių Chicago apskrityje, gal tik viena 160-toji kuopa turi statutė numatytą pilną valdybą, išskiriant gydytoją kvotėje. Lietuvių Katalikų Susivienijimo istatuse, septynioliktame straipsnyje, yra numatytos kiekvieno valdybos nario pareigos, kurias šios valdybos nariai uoliai atlieka.

Feliksas Sereičikas nepriklausomai prie jokios 106 kuopos ir jai nevadovauja. Jis yra L.K.S. 160-tosios kuopos finansų sekretorius. Šias pareigas perėmė mirus a.a. Vincui Paukščui ir jį iki šiol eina su giliu rūpestingumu. Svarbiausias jo uždavinys — išrinkti iš kuopos narių draudimo mokestį ir surinktus pinigus perduoti centro vadovybei.

Kartu su F. Sereičiku kuopos valdyboje dirbu virš 10 metų, eidamas pirmininko ar vicepirmininko pareigas. Niekad nėra buvę jokių nesklaidymų. Dirbam viens kitą remdami, kad darbas būtų našesnis.

Šiais metais kuopos nariai įrašė naujų narių: Ona Miniotie-

Chicagoje tradicinį Balso vaju pradėdant, iš k. į d. J. Mackevičius, J. Šlajus, kalba LB Chicago apygardos pirm. J. Jasaitis, O. Zailskienė, P. Cibulskis, kun. dr. J. Pauperas, vėjus globėjas Jonas Evans ir Chicago Alto skyriaus pirm. kun. A. Stašys. Balso vėjus atidaryme dalyvavo apie 150 asmenų, aukų rinkėjų, kuriuos vėjus globėjas Jonas Evans pavaišino.

LIETUVIŲ FILATELISTŲ PARODĄ APLANKIUS

Gražiai pavaizduota Lietuva

Filatelija yra sistemingas pašto ženklų rinkimas ir jų tyrinėjimas, ne tik teikiąs malonumo, bet kartu turis ir auklėjamąsias bei lavinamosias reikšmes. Filatelija duoda galimybes arčiau susipažinti su kitų kraštų istorija, geografija, menu, religija, kultūra, pramone ir kita kuo. Tarptautinėje plotmėje ji yra tapusi galingu propagandos įrankiu. Todėl kiekviena valstybė savo pašto ženkluose stengiasi pavaizduoti savo krašto veidą ir visa tai, kas gražu, brangu ir įdomiausia.

Filatelistų organizacija yra tiek sena, kiek senas pats pašto ženklas. Ji apima visas valstybes. Ja besidomintių skaičius nuolat auga. Ryšys tarp įvairių kraštų filatelistų tampa tokiu būdu vienas kraštas vėrčiamas labiau pažinti kitą.

Lietuvoje filatelistas susiorganizavo vėliau negu kituose kraštuose; bet štai 1933 Kaune jau įsisteigė Lietuvos Filatelistų Sąjunga.

„Lietuva“, filatelistų draugija Chicagoje, įsisteigė 1946. Steigėjas — gerai pažįstamas visuomenininkas Ignatius Sakalas. Jau 1947 ši draugija surengė parodą.

Pirmąją draugijos valdybą sudarė: John Green (Jonas Griunius) — pirmininkas, Ignatius Sakalas — vicepirmininkas, Benedict S. Jurėnas — sekretorius, Vincent Petrasauskas — išdinininkas, Eve A. Lucas ir dr. Al. M. Bačkus — išdo globėjai. Dabartinę valdybą sudaro: Juozas Zygas — pirmininkas, Steve Ivanauskas — vicepirmininkas, Vincas Urbonas — sekretorius, Viktoras Lesniauskas — išdinininkas.

Per 24 savo veiklos metus draugija surengė 14 parodų. Ji leidžia ir biuletinį, kurio dabartinis redaktorius yra Eugenijus Petrasauskas. Yra išleista 143 numeriai. Be Chicagoje esančiosios, yra įsikūrusios filatelistų draugijos dar New York, Los Angeles ir Toronte (Kanadoje).

I šiemetinę filatelistų parodą, įvykusią spalio 23-25 Chicagoje, garbės nariais buvo pakviesti: Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Daužvardis, Lietuvos pašto ženklų projektuotojas

nė — 3, St. Juras — 3, dr. VI. Šimaitis — 2. Visi įrašyti 160 kuopon.

Su didžiu malonumu turiu pareikšti, jog kuopoje yra dar naujus susiklausymas bei sugyvenimas.

St. Juras
LKS 160 kuopos y-bos
pirmininkas

prof. Adomas Varnas ir lietuvių kultūros muziejaus direktorius St. Balzekas, Jr. Parodai surengti komitetas buvo sudarytas iš 15 asmenų, kurio vėjus vadovu buvo Benedict S. Jurėnas.

Paroda vyko erdviuose St. Balzeko automobilių prekybos patalpose. Ją atidarė Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Daužvardis. Be to, žodžiu parodą sveikino: St. Balzekas, prof. Adomas Varnas ir Cook apskr. tarybos pirmininkas George W. Dunne. Raštų sveikino: Baltųjų Rūmų atstovas, kardinolas Antonio Samore iš Romos, senatorius Ralph T. Smith, Illinois gubernatorius R. Ogilvie, Chicago miesto burmistras R. J. Daley, Chicago paštų viršininkas McGee ir kiti. Po to buvo meninė programa.

Parodos salėje buvo gražiai išdėstyti 207 rėmai su ženklais tarp kurių dominavo Lietuvos pašto ženklai.

Stebėdamas rinkinius, matai, kiek čia daug kruopštus ir ilgo darbo įdėta tiek rin-

kėjų, tiek parodos rengėjų. Mat, didžiulė Lietuvos senovė, mat, Lietuva nepriklausomą, darbingai kuriančią sau ateitį. Kartu suspaudžia širdį, kad jai šiandien atimta laisvė.

Parodoje dalyvavo ir 15 jaunujų filatelistų su savo rinkiniais. Buvo platinami įvairūs vokai, gražiai vaizduoją Lietuvą. Ten pat veikė ir pašto įstaiga, kur galėjai nusipirkti voką jį užantspauduoti išsiuntimui. Galėjai įsigyti gražų draugijos leidinį-biuletinį, pašto ženklų albumą bei parodos programą.

Per tris dienas parodą aplankė virš 3000 lietuvių ir amerikiečių.

Mūsų filatelistas savo pareigą atlieka su meile ir gilia pagarba savo tautai. Linkime, kad jų ryžtas neišsekėtų ir kad jis būtų parneštas į atsikursimą nepriklausomą Lietuvą.

St. Juras

FILATELISTAI!

Siuočiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukoj

2000 dol.: Prel. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y.

Po 200 dol.: P. Petraitis, Richmond Hill, N. Y., B. Gustaitis, Scranton, Pa., V. Slavinskis, Monticello, N. Y.

Po 100 dol.: E. Valek, Brooklyn, N. Y., A. Galchus, Long Island City, N. Y., O. Kubiliūnė, Brooklyn, N. Y., J. Plikaičius, Chicago, Ill., A. Eidukevičienė, Richmond Hill, N. Y., A. Joseponis, Roslyn Heights, N. Y., E. Kezytė, Woodhaven, N. Y.

Po 50 dol.: V. Dabulis, Brooklyn, N.Y., L. Tiskus, Flushing, N.Y., F. Stuper, Flushing, N.Y., A. Lapė, Stony Brook, N.Y., E. Nadzeika, Glen Oaks, N.Y.

Po 25 dol.: V. Kazlauskienė, Flushing, New York, A. Ozelis, E. Meadow, N. Y., V. Daszkiewicz, Brooklyn, N. Y., N. N., Valley Stream, N. Y., A. Masadas, Edison, N. J., A. A. Masandas, Mattituck, N.Y.

Po 15 dol.: J. Jasinskienė,

Visiems aukojusiems teatlygina Visagalis!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistumtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— I Hartford, Conn., lapkričio 11 atvyksta ir klebonijoje pas kun. J. Matutį apsisotja Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F. M. Jis Hartforde ir kitose Connecticut valstybės lietuvių kolonijose organizuos Brooklyn Pranciškonų vienuolyno ir kitų patalpų statybai pagelbinti aukų rinkimo komitetus ir vėliau jų padedamas rinks aukas.

— Vysk. A. Deksnys su tėv. Klemensu Zalaliu, OFM, dalyvavo kun. Alb. Armino 25 m. kunigystės jubiliejų Lugano mieste, Šveicarijoje. Taip pat apilankė šiaurės Italijos lietuvių, kuriuos aptarnauja tėv. Tasijus Ereminas, rozmietis.

— Moksleivių ateitininkų ideologiniai kursai įvyks lapkričio 26-29 Putname. Tema — „Seštasis ateitininkų principas — veikla“. Mokestis 20 dol. ir registracija 5 dol. Viso 25 dol. Prasidės ketvirtadienį po pietų ir baigsis sekmadienį.

— Tėv. Alfonsas Bernatonis, OFM, Cap., Vasario 16 gimnazijos reikalais lankesi Toronte, Spalio 25 padaryta specialia rinkliava Prisiškimo parapijos bažnyčioje. Kiti aukojosi asmeniškai. Viso surinkta gimnazijos statybam 769.34 dol.

— Lietuvių tautos genocido paroda dar kartą Chicagoje bus išstatyta lapkričio 10-19 Sv. Kryžiaus parapijos salėje, 4547 So. Wood St. Parodos atidarymas įvyks lapkričio 10, antadienį, 9 val. vak. Parodos išstatymą organizuoja Chicago Lietuvos Taryba.

— Kun. Adolfas Stašys, Chicago Lietuvos tarybos pirmininkas, deda pastangas, kad lietuvių tautos genocido paroda aplankytų ko didžiausias lietuvių skaicius. Parodos apžiūrėti rengiasi atvažiuoti atstovai iš Clevelando, Rockfordo ir kitų vietovių, kad, jį pamatę ir susipažinę, galėtų išstatyti savo kolonijose lietuviams ir nelietuviams.

— Leonardo Šimučio, ilgamečio Altos pirmininko ir dabartinio garbės pirmininko, parašyta Amerikos lietuvių Tarybos istorija jau atiduota spausdinti. Knyga bus plačios apimties, — paremta dokumentais ir be to įdomiai parašyta.

— Lietuvių tautos genocido paroda visa nufotografuota ir padarytos skaidrės. Parodos skaidrės galima įsigyti Altos biure, adresu: Lithuanian American Council, Inc., 6818 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636. Vieno komplekto kaina 50 dolerių. Parodos skaidrės vertos rodyti lietuvininėse mokyklose ir visai mūsų visuomenei bei kitataučiams.

— L. Pasztor, respublikonų partijos tautybų skyriaus direktorius, pranešė, kad į specialią Valstybės departamentą patariamąją komisiją viešosios nuomonės klausimam yra paskirta 17 respublikonų tautybės vadovaujančių asmenų. Jų tarpe yra lietuvis Bronius Nainys. Šios patariamiosios komisijos nariai Valstybės sekretoriaus William P. Rogers yra paskirti dvejim metams, kad pareikštų viešąją nuomonę aukštesnės Valstybės departamentą pareigūnams prezidento vedamos užsienio politikos klausimais.

— Lietuvių Moterų Klubui visose Fed. Vokietijoje dabar vadovauja E. Lucienė, uoli lietuvių bendruomenės veikėja. Anksčiau vadovavo V. Čekauskienė.

— Seimų diena Putname, sešerų sodyboje, bus lapkričio 22, sekmadienį. Pradžią 10 v. ryto. Seimos gali atvykti su vaikais. Informacijai kreiptis adresu: Sesuo M. Palmira, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Telef. (203) 928-5828.

Dalis New Yorko tautinių šokių grupės. Viduryje grupės vadovė Jadvyga Matulaitienė. Nuotr. V. Mažello

Rinkimų naktį žmonės džiūga. sen. James Buckley būstinėje.

Nuotr. V. Maželis

WORCESTER, MASS.

Šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas

Spalio 24 Aušros Vartų parapijos patalpose įvyko šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas.

Kadangi komiteto pirmininko Podolskio jaunimas šią mokyklą užbaigė, todėl jis iš pirmininko pareigų atsistatė.

Susirinkimą atidarė kasininkas J. Sviklas ir painformavo tėvus apie mokyklą. Ypatingai opus yra finansinis mokyklos stovis. Kad laimingai pasisestų šią problemą išspręsti, kasininkas pasiūlė išrinkti naują tėvų komitetą.

Susirinkimo išrinktą komitetą sudaro šie asmenys: pir-

mininkas J. Sviklas, kasininkas dr. Valiūšis, sekretorė J. Miliauskienė, parengimų vadovai Brantienė ir A. Šarkauskas. Naujasis komitetas nutarė artimiausioje ateity surengti parengimą šeštadieninės mokyklos naudai.

Naujasis pirmininkas J. Sviklas pranešė, jog mokyklos vedėja Pauliukonienė yra iškėlus mintį, kad mūsų mokykla galėtų dalyvauti ateinančią vasarą įvykstančioje dainų šventėje Chicagoje. Mokiniai šia mintimi yra labai suinteresuoti. Entuziastingai stengiasi mokyti dainų tai šventei. Juos moko šios parapijos vargonininkas muz. Burdulis.

Visi žinome, koks atstumas yra tarp Chicago ir Worcesterio. Visiem aišku, kad kelionė į Chicago pareikalautų nemažai išlaidų. Bet augus mūsų jaunimas yra brangesnis už žaliuolius. Naujasis komitetas ir tėvai pilnai pritaria mokyklos vedėjos idėjai, kad mūsų, kaip ir kitų kolonijų, vaikučiai galėtų dalyvauti dainų šventėje. Tam tikslui įsteigtas „kelionei į Chicago“ fondas.

Bus kreipiamasi į organizacijas ir į pavienius asmenis, prašant finansinės paramos mūsų jaunimui. Pirmas šio fondo aukotojas tapo dr. Valiūšis su žmona, paaukodami 200 dol. Šis gražus pavyzdys tebūna paskatinimas ir kitiems.

Tėvų komitetas iš savo pusės dėl visos pastangos, kad nugaltume visus finansinius sunkumus.

Sia proga kviečiame visą lietuvišką visuomenę remti šeštadieninę mokyklą, kurioje mokosi mūsų vaikučiai. Kurie vaikučiai dar nesimoko, laukiame, kad tėveliai atvežtų ir juos.

Turime puikius mokytojus (apie juos anksčiau buvo rašyta spaudoje). Turime puikias patalpas. Tik vis išnaudokime, ir teneliuokime vienos lietuviškos šeimos, kuri neleistų savo vaikų į šeštadieninę mokyklą.

Mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas reikšia giliausią padėką šios parapijos klebonui kun. A. Volungui už velti duodamas patalpas mokyklai.

J.M.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir 17 neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO administracija

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 2 dolerius aukojo:

Iš Ill. valst.: J. Inciūra, A. Kraučeliūnas, K. Marcinkus, N. Rauchas, S. Stanaitis, Chicago. Iš Penn. valst.: A. J. Bielskis, Gilberton, M. Starr, Philadelphia, K. Ziabrauskas, Scranton, B.B. Bubelis, New Hope. Iš Ohio valst.: I. Janavičius, Akron, dr. L. Alsen, Bowling Green, S. Laniauskas, Euclid, P. Smulskis, Lima, B. Steponis, Parma.

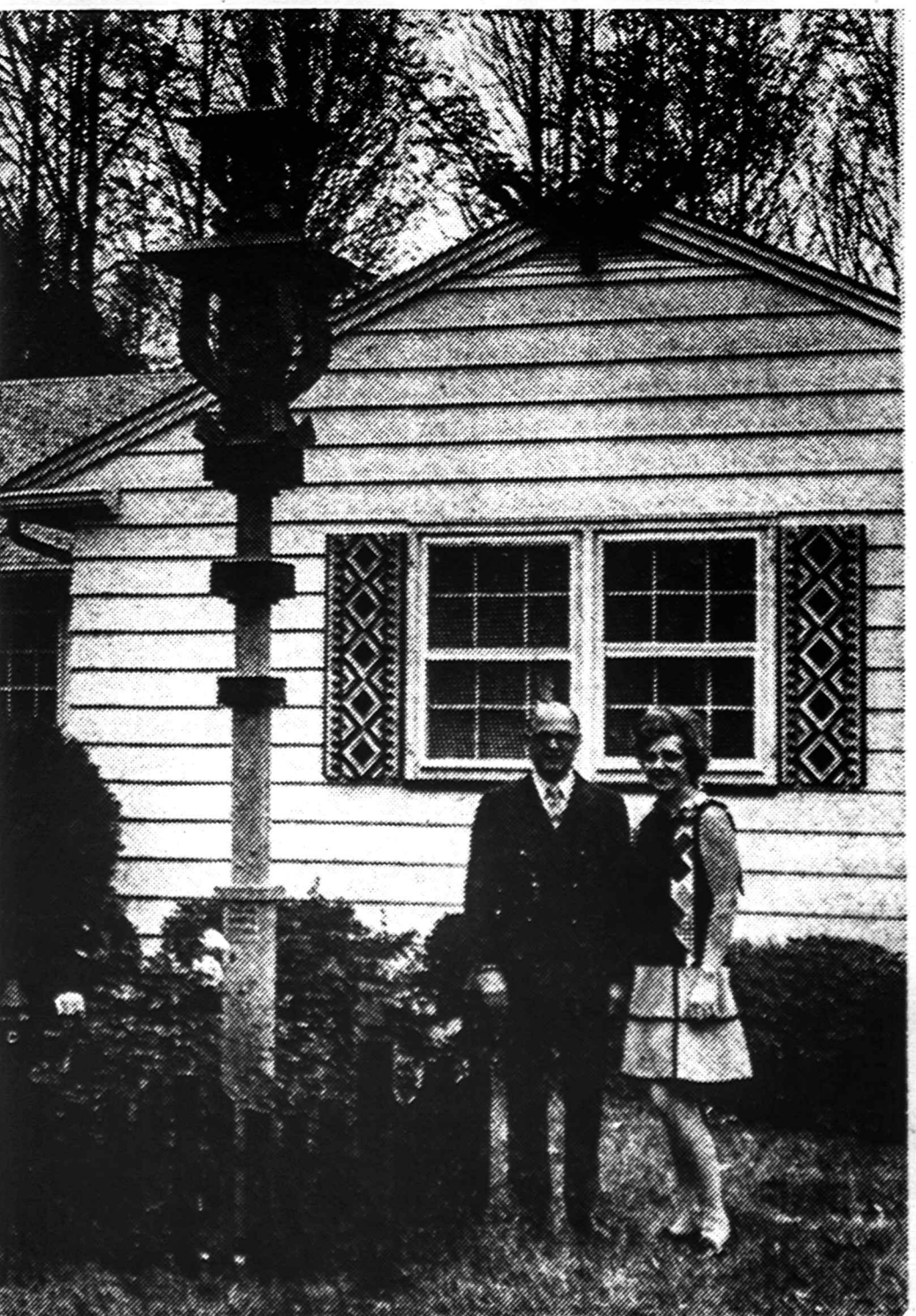
Iš Canados: J. Vaičiūnas, Islington, Ont., dr. V. Giriūnas, Montreal, Que., M. Saltenis, La Salle, Que.; Z. Dabrila, B. Raškauskas, A. Senkus, Toronto, Ont., P. Gaigalas, Timmins, Ont., S. Jankauskas, Rexdale, Ont.

Mišrūs: A. Gružauskas, Sun City, Ar.; B. Užemis, Phoenix, Ariz.; J. Andrušis, dr. S. Daugėla, Washington, D.C., V. Bagdonas, S. Cibulskis, A. Lingienė, Detroit, Mich., K. Petrolevič, Clearwater, Fla., J. Biekša, Lake Worth, Fla.; V. Tomkus, No. Palm Beach, Fla., kun. G. Motėjūnas, Baltimore, Md.; E. Masaitienė, Havre de Grace, Md.; J. Karauskas, Nashua, N. H.; A. Johnson, Lake Grove, Oregon, V. Sakalys, Providence, R. I.; S. Leimonas, Arlington, Va.; dr. G. Skučas, Charleston, S.C.; J. Paulis, Vancouver, Wa., V. L. Vasaitis, FP O SF.

Po 1 dol.: Iš N. Y. valst.: A. Billis, A. Kiselis, P. Kadgis, Amsterdam, V. Stasiukynas, Brooklyn; A. Steponis, Great Neck; A. Mažeika, Jamaica; R. Kudžma, Little Neck, V. Bielevich, A. Verbyla, Richmond Hill, M. Balčiūnas, S. Dzikas, J. Gerdvilienė, A. Malinauskas, J. Vanagas, Woodhaven.

Iš Conn. valst.: P. Karosas, New Britain, S. Baltauskas, W. Hartford, M. Užupis, Talcottville, V. Bražėnas, Watertown, V. Mylimas, Woodstock Valley.

Iš N. J. valst.: Ch. Kulas, Fairview, K. Salkis, Kearny; E. Raudys, Linden, Ch. Saltanis, Newark, A. Mockus, J. Tamašauskas, V. Tamašauskas, Paterson, M. Navickas, Piscata-

Prof. dr. Jokubas ir Loretta Stukai prie savo namų Mountside, N.J. Įkurtuvės ir lietuviško kryžiaus pašventinimas buvo lapkričio 1.

Nuotr. R. Kisiellius

ČIA RASI SAVO TĖVUS

Neseniai Chicagoje buvo išspausdintas O. Nendrės romanas — „Antroji banga“.

Autorė nėra naujokė. Pirmąjį jos kūrinių skaitėme Draugo atkarpoje; vėliau jis išėjo atskira knyga. Ten vaizduojamas naujųjų ateivių išsikūrimas Amerikos didmiestyje.

Siame antrame jos kūrinyje vaizduojama nepriklausomos Lietuvos šeima, pro kurios akis praslenka trijų kartų istorija ir tie visi įvykiai, kurie laimingą kylančią kraštą paverčia kančių ir skausmo dykuma.

O. Nendrė lengvu stiliumi mum pristato Lietuvos ūkininką; nefantazuotą, bet tikrą tiek savo išore, tiek savo vidumi; siekiantį aukštų idealų, giliai religingą, suprantantį socialinius reikalus.

Siame romane rasi savo tėvą ir motiną, kaip išskirtus iš kaimo buitės. Čia rasi save, savo auklėtos kartos džiaugsmus ir rūpesčius ir jau ketvirtąją kartą, auklėtą praėjusių trijų kartų poveikyje; matysi tautos ateities gražią viziją.

Kai šiais laikais kalbama apie Dievo mirtį, skaitydamas šį romaną, tarsi su ta dvasia lietuve mergaitė: „Ne, Dievas nėra miręs! Jis yra manyje!“ Lietuvis nevengia Dievo vardo.

O. Nendrės romane teisingai atvaizduota lietuvių darbdavio santykiai su darbininku, tautybų santykiai, kęsciantieji žmonės ir tos visos nelaimės, užgriuvusios Lietuvą.

O. Nendrė vaizduoja savo

tautą šviesiomis spalvomis. Tai yra jos teigiama, girtina ypatybė.

Artėja Kalėdos. Ta proga ši knyga yra nepamainoma dovana jaunimui. Pati isitikinau. Chicagoje nueinu į rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės puikiai įruostą meno kūrinių ir knygų krautuvę. Nuperku O. Nendrės romaną ir padovanuju savo gimnazei studentei Arildai. Dar tik naktį permiegojus pusbrolio namuose, Arilda dėkoja man už dovanotą knygą ir sako esanti ja sužavėta.

Jei norite savo jaunąją kartą, kad ir mažiau įkandant lietuvišką žodį, pratinti skaityti, rekomenduokite šį romaną. Čia be gudravimų, be svetimų žodžių, trumpu sakiniu, santūriai, bet šviesiu gamos aprašymu ir Lietuvos įvykių dvidešimto šimtmečio pirmosios pusės menišku atvaizdavimu O. Nendrė patrauks mūsų jaunimą. Mokys idealizmo, mokys kratyti šiu laikų blogio ir supažindins su ta baisiąja neteisybe, kuri atėmė mūsų valstybei laisvę.

Romano viršelį papuoštas rašytojo ir menininko Pauliaus Jurkaus pieštais berželiais.

Knygą rasite Chicago knygynuose ir kitų vietovių knygų kioskuose. Spausdinta M. Morkūno spaustuviėje. Kaina 3.50 dol.

K. Keblinskienė

P.S. Knyga gaunama ir Darbininko administracijoje.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

SKYRYBŲ REIKALU: ABIEM SUTINKANT KIRTIS

Klausimas

Kartu išgyvenę 27 m., nutarėme kiekvienas eiti savo keliu. Vaikai vedę, turi šeimas, o mudu beveik visą gyvenimą prastai sugyvenome. Kiek uždirbdavau, ji vis man prikišdavo, kad kiti daugiau uždirba. Kas kartą, kai išeidavau su draugais, man prikišdavo, kad aš esu girtuoklis ir pinigų metu laukan; pasidarė nebemilela gyventi.

Kentėjau, kol galėjau, nes reikėjo vaikus išauginti. O dabar man atrodo, kiek to gyvenimo beliko. Noriu kiek laisvės ir ramybės. Žmona irgi tokios nuomonės. Sako, pasidalinkime namus ir pinigus, kiek jų yra, ir gali eiti sau po velnių.

Kai abu sutinkame, ar reikia advokatą samdyti? Jei be advokato, kiek skyrybos atsieitų?

Be to, žmona dirba, nors mažai uždirba, apie 50 dolerių per savaitę. Ar turėsiu jai primokėti iš savo algos po skyrybų?

Namai yra mano vieno vardu ir verti apie 30,000 dolerių. Jie jau beveik išmokėti, to „mortgage“ tik keli tūkstančiai beliko. Ar ji turi teisę gauti pusę?

Ar mudu kartu turim nueiti į teismą, ar atskirai?

Prašau patarti.

Skaitytojas

Atsakymas

Jei abu nueisite į teismą ir pareikšite, kad įgriso kartu gyventi ir nutarėte skirtis, teismas išmes jus abu laukan.

Toks abiejų pusių susitarimas vadinamas „collusion“, ir tokiu atveju skyrybos nėra duodamos. Skyrybom gauti turi būti viena „nuskriaustoji“ pusė,

o kita — „kaltoji“. Jei teismui atrodė, kad „toks tokį pažino“, jis gali atsisakyti teikti skyrybas. Be advokato Tamstos neapsieisite. Yra tam tikra procedūra, kurios reikia prisilaikyti. Lengva suklysti ir patekti į bėdą.

Dėl namų: jei namai Tamstos vieno vardu, skyrybų atveju jie nebus padalinami. Tačiau teismas atsižvelgs į Tamstos finansinį stovį, paskirdamas žmogui vadinamąjį „alimony“.

Faktas, kad Tamsta turi beveik išmokėtus namus, bus imamas dėmesin. Amerikoje vyras turi pareigą išlaikyti savo žmoną ne tik kol su ja gyvens, bet ir su ja išsiskyręs. Jei žmogui reikia vyro finansinės pagalbos ir vyro finansinis pajūgumas yra toks, kad jis gali tą pagalbą jai suteikti, — teismas paskiria žmogui „išlaikymą“ (alimony), jei ji to prašo.

Be to, neužmiršk Tamštą, kad žmona žūrėjo namus ir vaikus, kol Tamsta mokėjai paškolą už namus bankui. Taigi, nors namai yra Tamstos vieno vardu, teismas atsižvelgia į tą aplinkybę, kaip ir į daugelį kitų.

Patariu gerai apsisvarstyti, prieš pradėdant skyrybų bylą. Skirtis, amžiu baigiantis, yra beprasmiškas reikalas. Toks suaugęs žmonės, kurie išaugino ir žmones išleido savo vaikus, turėtų mokėti taip susitvarkyti, kad vienas kitam gyvenimo negadintų ir kad nebūtų reikalo kreiptis į teismus.

Jei nutarsite būtinai skirtis, abiejų pusių advokatai tarsis dėl turto pasidalinimo. Toks susitarimas vadinamas „property settlement“. Skyrybų atveju jis dažnai sutaupo abiem pusėm daug nervų.

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Kritusieji už laisvę, V. Ramo-jaus knygos apie partizanų II tomas. Iliustracijos P. Lapės. Kaina 4 dol.

Pasaga iš vyšnios, A. Baranausko eilėraščiai. 2 dol.

Tiltai ir tuneliai, jaunųjų poezijos rinkinys. R. Bičiūnas, J. Bradūnas, I. Damušytė, K. Gaidžiūnas, M. Kvietkauskaitė, M. Pakalniškytė, T. Pautienytė, R. Sakalaitė, L. Svėgzdaitė, A. Zailskaitė. Kaina 2 dol.

Po Dievo antspaudais — Vytauto Didžiojo godos, Leonardo Andriekaus eilėraščiai. Iliustruota dail. T. Valiaus, 106 psl., didelio formato, kaina 3 dol.

Broliai balti aitvarai, H. Nagio eilės, kietais viršeliais, didelio formato. Iliustracijos P. Gailiaus, išleido Alg. Mackaus knygų fondas, kaina 5 dol.

Moderni mergaitė. Stasio Ylos, 352 psl. Veikalas, atskleidžias mergaitės problemas, kaina 4 dol.

Govės berniuko nuotykių, R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui, kietais viršeliais 5 dol., minkštis 4 dol.

Siluva Zemačių istorijoje, I. mas tomas. Kun. St. Ylos, kietais viršeliais, 295 psl., 5 dol.

Kultūrinės gelmės pasakose, Vyt. J. Bagdanavičius II-ji knyga, kaina 5 dol. Galima gauti to pačio autoriaus ir I-ą knygą, kaina 3 dol.

Gimtinių takais. Pr. Narvydo pasakojimai, kuriuos parinko J. Valakas, viršelis dail. J. Juodžio, kaina 3 dol.

Sventadienio žodis, Kun. A. Valiūškos sekmadieniam pritaikyti Evangelijos aiškinimai, kaina 3 dol.

Rezistencija, R. Spalio romanas, 429 psl. kietais viršeliais, kaina 6 dol.

Lietuviai legionieriai Vietname, Br. Vrublevičiaus išgyventos dienos, kaina 2 dol.

Vysk. Pranas Brazys, jo žodžiai bei mintys ir gyvenimo dienos, kaina 2 dol.

Tau Sesute, Pr. Lemberto gyvenimas, kūryba ir prisiminimai, kietais viršeliais 5 dol. minkštis 4 dol.

Numizmatika, J. K. Kario studija apie Lietuvos ir kt. šalių pinigų, kietais viršeliais, 340 psl., 15 dol.

Laužai liepsnoja vakaruose. Skautų meniškas albumas, didelio formato, 3 dol.

Sparnuoti lietuviai — Darius ir Girėnas, P. Jurgėlos, 7 dol.

Sakykim, vyrai, taip nebuvo, B. Zumerio satyriniai apsakymai, 2 dol.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, P. Maldeikio. 5 dol.

Visi mes broliai, Louis Evelyn, N. P. Seserų leidinys, kaina 2.50 dol.

Nepriklausomos Lietuvos pignigai, J. K. Kario istorija ir numizmatika, kaina 5 dol.

Tik tau ir man, O. B. Audronės eilės, kaina 3.25 dol.

Be namų, premijuota A. Norimo apysaka. 3.50 dol. Taip pat galima gauti anksčiau išleistą A. Norimo novelių rinkinį Naujas veidas. 2.50 dol.

Rugsėjo šeštadienis, Birutės Pūkelevičiūtės premijuotas romanas. 236 psl. Išleido Lietuvos knygų klubas. Kaina 5 dol.

Poezijos pilnatis, B. Brazdžio rinkinys, sudaryta iš 12 to paties autoriaus eilėraščių rinkinių. Dail. A. Dociaus iilustruota, kietais viršeliais, didelio formato, 592 psl., kaina 10 dol.

Dialogas su lietuviais, Br. Railos akimirksnių kronikos 2-roji knyga, 560 psl., kietais viršeliais, kaina 7 dol.

Lietuvių švietimas Vokietijoje, redagavo V. Liulevičius, kietais viršeliais, didelio formato, 639 psl., kaina 12 dol.

Nemarioti žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose. Antologija sudaryta A. Tyruolio, 176 psl., kaina 5 dol.

Nutuliosios dienos, Zemačių Antano, kaina 1 dol.

Paulius Augius, monografija. Didelio formato albumas. Kaina 17.50 dol.

Lemtingos dienos, J. Jaškausko apysaka. 2.50 dol.

Dainų Sūkuryje, populiarios bei šokių dainos, 1 dol.

Su Daina, dainorėlis. 392 populiarios lietuviškos dainos, 2 dol.

Trapus vakaras K. Grigaitytės iyrika, kaina 3 dol.

Nemunas teka per Atlantą, Vyt. Alanto novelės, 3 dol.

Mūsų mažoji sesuo, A. Vaičiulaitis apyskaitės, 2.50 dol.

Lietuvių apsakos, H. Sudermann, vertė V. Volertas, 3 dol.

Milfordo gatvės elegijos, J. Aisčio, 2.50 dol.

Sekspro sonetai, vertė A. Tyruolis, 3 dol.

Senprūsų laisvės kovos, Dr. M. Anyso, 7.50 dol.

Nepriklausoma Lietuva, R. Skipičio, 7 dol.

Vilnius lietuvių liaudies dainose, paruošė G. Krivickienė 5 dol.

Dabarties sutemose, Br. Zumerio, 2.50 dol.

Bažnyčia ir pasaulis, A. Macceinos, 2 dol.

Geroji vasara, romanas, Č. Gincevičiaus, 5 dol.

Radvila Perkūnas, B. Sruogos, 4 dol.

Lietuvos sukilimas 1862-64 m., Dr. K. Jurgėlos, 10 dol.

Be namų, A. Norimo premijuota jaunimui apysaka, 3.50 dol.

Ošiančios pušys, H. Mošinskienės apsakos, 2.50 dol.

Meilė trikampį, R. Rasos romanas, 3 dol.

Alės Rūtos romanai: Vieniši pasauliai. 3.50. Kelias į kairę, 3 dol. Prisiikėlimas, 2.50 dol. Žemės šauksmas, 2 dol., ir žvaigždė viršum girios, 3 dol.

Poezija, J. Aisčio, 6 dol.

Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, 10 dol.

A. Škėmos raštai II tomas, kaina 6 dol. I tomas taip pat gaunamas už 6 dol.

Lituanistikos darbai, redagavo J. Balyš, kaina 2.50 dol.

Rūpestis, J. Vaičiūniens poezija. 3.50 dol.

Išdžiūvusi lanka, A. Barono novelės, 4.50 dol.

„Atsiminimai iš Balfo veiklos“, 404 psl., apie 150 idomių nuotraukų iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo. Čia rasite mokinių grupes, chorų, veikėjus ir t. t. Pamatysite kaip atrodė prieš 20-25 metus. Kaina 3 dol.

Lietuva Caro ir Kaizerio naugose, A. Gintnerio atsiminimai (1914 - 1918), kietais viršeliais 5 dol.

„Awakening Lithuania“. Profesorius J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimimą. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

Encyclopedia Lituanica, anglų kalba, I tomas, redaguotas prof. S. Sužiedėlio. 608 psl. didelio formato, kietais viršeliais. Kaina 15 dol.

„Vytautas the Great“. 202 psl. Anglų kalboje istorinis veikalas, nušviečias Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Jaunimui ir kitataučiam ypač svarbu ją perskaityti. Kaina 2 dol.

Liepsnos ir apmaudo asočiai, premijuotas J. Gliados romanas. 4 dol.

Agonija, J. Gliados, II-roji laida. 5 dol.

Aitvarai ir giria, premijuotas J. Gliados romanas, 4.50 dol.

The Forest of Anykščiai, A. Baranausko lietuviškas tekstas. Angliškai vertė N. Rastenis. Kaina 3 dol., kietais viršeliais 4 dol.

Sios bei kitos lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
DiMAGGIO CLEANERS and LAUNDERETTE
730 West Saint George Ave. Linden, N.J.
201-486-9679

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
LARISON'S TURKEY FARM INN
Chester—Route 206 and 24
201-879-5521

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
CUSTOM COACH CO.
376 East 161st Street Bronx, N.Y.
CY 2-9592

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
1895-1970
GEORGE H. LUTZ JR. — Surveyor
Corner Route 25A Rocky Point, L.I.
516-744-2055

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
1895-1970
NATIONAL BANK OF AMERICA
60 Hempstead Avenue West Hempstead, L. I.
516-481-9000

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
1895-1970
UNION CAMP CORP. (Nevins Division)
800 State Highway #3
CLIFTON, N.J.

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
1895-1970
Our Lady of Perpetual Help Church
REV. JAMES LOVER
5th Avenue and 59th Street
Brooklyn, New York

In Memoriam
RICHARD CARDINAL CUSHING
1895-1970
Rocket Transmissions Incorporated
2319 Mc DONALD AVENUE
Brooklyn, New York
(212) ES 5-3333

IN MEMORIAM
RICHARD CARDINAL CUSHING
1895-1970
**FIRST NATIONAL BANK
OF HOPE**
Hope, New Jersey

IN MEMORIAM
RICHARD CARDINAL CUSHING
1895-1970

TOOTS SHOR

In Memoriam Richard Cardinal Cushing
1895-1970

Jilly's Restaurant

256 West 52nd Street
New York City — 212-581-5564

DISPLAY

**BURGLAR ALARMS
INSTALLED**
Homes and Business
MAJESTIC ALARM SYSTEMS
3902 16th Avenue Brooklyn
Call 871-9795

West Brighton 3 bdrms, brk ranch,
gar, 1½ bths, central air, carpeting,
rec rm, cnv trans, owner. SA 7-0930
eves Sat. & Sun. — Firm \$44,000.

Our Lady's Retreat House at Gray-
moor Rt. 9 Garrison, N.Y. 10524 —
914 GA 4-3300. Open Retreat for
women Nov. 6-8; also for HS girls.

Aluminum Siding ½ price! 2 colors,
wood, cedar, custom siding and roof-
ing available. Terms & installation
guaranteed. (516) BA 3-5011

N.J. Certified Teachers CATHOLIC
PREP Course Classes start Nov. 14
& 15. Call or write for free litera-
ture Educational Achievement Ctr.
83 Chestnut St. Ridgewood, N.J. or
818 Cedar Lane Teaneck, N.J. Phone
652-4024. — Tutoring in all subjects

Attention INJECTION MOLDERS!
Moldmakers, Manufacturers. Pro-
duct design, mold design and draft-
ing services available. Joseph N.
Laurita, 66-44 Grand Ave., Maspeth,
N.Y. 11378. Phone (212) 672-4661

TURNHALL Restaurant & Caterers
fine restaurant and catering at rea-
sonable prices for all occasions —
weddings, showers, meetings, etc.
Dining daily — inviting atmosphere
delicious food sensible prices. 44-01
Broadway, Astoria, Qns. 932-9274

Music Instruction — LILLI LeNAY
Classical and Jazz Piano, all grades
KI 6-2084

We are opening NOV. 12, 1970

328 Broadway Avenue
Palisades Park, New Jersey

DELI INTERNATIONAL

A new Delicatessen with Domestic
and Imported Delicacies including
Hungarian Goulash, Chicken Papri-
ka with Spatzel.

Open every day 8 to 8
except Sunday.
We speak your language —
We welcome your patronage.

MALE - FEMALE.

GENERAL FACTORY HELP
Steady jobs Salaries \$74-\$100. Good
working conditions — ALL STATE
EMPLOYMENT AGENCY 400 E.
148th St. N.Y.C. Call 635-9818

HAIR STYLIST preferably Europe-
an trained, must be clever and ex-
perienced. Elegant salon, Syracuse,
N.Y. Joseph Hair Stylist, Presiden-
tial Plaza, Syracuse, N.Y. Call 315
-422-3195 - 3194.

Casework supervisor: up to \$12,000
based on educ & exp; Caseworker to
\$10,000 with MSW, to \$8,500 without
training, to be evaluated; RN Charge
Nurse to \$9,500 based on exp, LPN
to \$6,500 Child Care Workers to \$7,100
depend'g on educ & exp. Responsi-
bilities incl care of 10 children, 6-12.
Min education 2 yr college. St. Pe-
ter's School, Peekskill, N.Y. near
U.S. 6. Interviews on Nov. 5 & 6.
914-737-5200, Mrs. Murden for app.

EXPERIENCED OPERATORS
On Merrow and Singer Machines
Complete on Dresses
1157 Southern Boulevard, Bronx
Ask for PANCHO
Tele. 212-842-6220

Dressmaker and Tailor must be ex-
perienced in making alterations and
doing custom made garments. Must
speak some English. Apply: MAL
The Tailor, 50 W. 72 St. N.Y. N.Y.

PPG Industries has excellent opportunities for
Production Workers
2.88 per hour to start + shift differential
No experience necessary, excellent opportunity for advancement,
permanent positions, rotating shifts, excellent fringe benefits, hos-
pitalization, life insurance, pension plan and ten (10) paid holidays.
High School diploma preferred, but not required. Apply in person
or call Personnel Office — (201) 748-9400
PPG INDUSTRIES INC. — Adhesive Products
225 BELLEVILLE AVE. BLOOMFIELD, N.J.
An Equal Opportunity Employer

H. W. MALE

Mechanics

Experienced in Maintaining Equip-
ment. Must have own hand tools.

Service Men

With Garage or Service Station ex-
perience and will train. Must have
own hand tools.

Shop Foreman

Experienced supervising in Mainte-
nance of Heavy Equipment.

All applicants must read, write,
understand English fluently. Fringe
benefits. Apply daily 9 AM to 2 PM.

CONTINENTAL TRAILWAY GARAGE

1500 Clinton Street
Hoboken, New Jersey

TELLERS

MALE OR FEMALE
Good working conditions, vacations,
pensions, bonus and other fringe
benefits. Top salary.

BARTON

SAVINGS & LOAN
1166 Raymond Boulevard
Newark, N.J.
Phone: Miss Caputo
622-3350

AUTO PAINTER

MUST BE \$200.00
PER WEEK
OR OVER CALIBER.
CALL (212)
658-5900

The Hartford Insurance Group

is interviewing

- CASUALTY
UNDERWRITER
1-2 years' experience
- PROPERTY
UNDERWRITER
1 year's experience

For appointment call
MRS. PEAK
315-474-6531

SERVICE

MARIO'S Auto Inspection Repair
Station headlights adjustment wheel
alignment, motor tune-up & brake
service. Shell Bay Ave Mayville, NJ
Cape May Court House opp. State
Inspection Dep. Sta. 8 AM - 5 PM
Closed Sun-Mon. Owned & operated
by Mario De Santis. If you want to
go "See MARIO". Call 609 465-5607

Nostrand Beauty and Wig Center
Hair straightening, cold wave perm.
1280 Nostrand Ave. Bklyn. No ap-
pointment. IN 2-9751 / BU 4-9450

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
Allen R. Shipley

**TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE**
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

\$\$\$ AUTO RADIO TECHNICIANS \$\$\$
Experienced men will get a good
salary. Work 5 or 6 days, 40 hrs.
week. Good conditions — benefits.
Call (516) 249-8834

SHIPPING CLERK—full charge—
Furniture experience necessary. In-
dustrial factory, steady position —
Stanbuit Upholstery 376 President
St., Brooklyn, N.Y. Call UL 8-0550
Mr. Bob Stoll.

POLISHER - LAPPER experienced
on School Jewelry — permanent —
SCHILLING MFG. 251 Washington
Street, Jersey City, N.J.

CONSTRUCTION HELP. We need
a handy-man, crew-chief type. All
types of duties incl. repairs, building
maintenance, etc. CALL 673-5180

Cabinet makers, wood finishers and
foreman for finishing dept. for desk
factory in Irving, N.J. Arnold Fur-
niture Mfg. Inc. Call 201-399-0505

MEN'S HAIR STYLIST

Must be experienced. Top salary —
AUGIES MEN SALON, 200 E. 9th
Street Rockaway, New Jersey, Morris
County (New Jersey area). For
information call days 201-627-9656
after 7 PM 201-625-1265

Plumbing Supply Stockman. Com-
pany needs good man with or with-
out driver's license. Must read and
write English. — Call MO 5-8103

DIE MAKERS

1st and 2nd Class
Up to \$4.50 per hour for qualified
men, overtime, benefits incl Life &
Health Insur, dental plan, liberal
pension and paid vacation. Air-con-
ditioned factory. Also looking for

MACHINIST

1st and 2nd Class
Apply in person Monday - Saturday
Stewart Stamping Corp.
630 Central Park Avenue
(2 blocks North of Raceway)
Yonkers, New York

H. W. FEMALE

EXP. OPERATORS

on safety stitch and blind stitch and
bar tack machine. Piece or section.
Union shop—MAURICE SILVERA,
INC., 418 Lafayette St. (5th floor),
New York City — AL 4-8638

GIRLS! LADIES! \$6 AN HOUR
(No behind counter sales) Cosmetic
field milk oil products 1 day, no
charge training — choose your own
hours (as many as you want). No
territorial restrictions, must have
car. — Mr. Bob Beyer, Tel. (212)
884-7195

SEWING MACHINE OPERATOR
Experienced with all types of ma-
chines to do duplicate sampler for
large lingerie manufacturer. Bene-
fits, good working conditions. Call:
Mr. S. — 686-5625

R.N. NURSES — New York State
license required. 3-11 shift full and
part time for Nursing Home. Nyack
Manor Nursing Home — Call: week-
days 914-268-6861

OWN YOUR OWN BUSINESS

without the headaches. United Coffee Brewers, Inc. pioneered the
biggest thing in merchandising within the last five years. If you are
a GO-GETTER, business minded, can handle a small sales force,
and have \$12,000 to \$30,000 cash, then we should get together.

WE OFFER:

1. High immediate earnings, plus automatic repeat business which
returns \$25,000 to \$60,000 yearly.
2. An exclusive distributorship, leading to lifetime security and
prestige, with no competition.
3. Unlimited merchandise, no cost to you.
4. Full training for you and staff, complete support program.
5. Low overhead, operate from home initially.
6. Tremendous acceptance, unlimited market.
7. Your investment protected by our Buy Back Agreement.

Don't delay, write or call today for information:

UNITED COFFEE BREWERS, INC.

516 White Horse Pike
Haddon Heights, New Jersey 08035
Phone: (609) 546-6664

Career Opportunities in CIVIL ENGINEERING

HIGHWAYS (Design, Construction, Maintenance); MATERIALS;
SOILS; PHYSICAL RESEARCH; TRAFFIC; STRUCTURES; and
TRANSPORTATION PLANNING. NY State residency not required,
U.S. Citizenship required. \$13,528 - \$16,243 (6% increase effective
4/1/71). ORAL TEST ONLY. Requirements: Bachelors degree in
Engineering, Professional Engineer's license, 1 year of satisfactory
engineering experience in the specialty for which the candidate is
applying. Write to: Director of Personnel, Box A
New York State Department of Transportation
Bldg. #5, State Office Campus, Albany, N.Y. 12226
New York State is an Equal Opportunity Employer

CONCERNED ABOUT COLLEGE?

Consider

St. Thomas Aquinas College

(Co-Educational)

Four year Liberal Arts — B.A.B.S.B.S. in Education
Beautiful rural setting, 25 minutes from N.Y.C. Boarding
facilities. Write Registrar:

ST. THOMAS AQUINAS COLLEGE

SPARKILL, NEW YORK 10976

914-359-1279

MT. ST. JOSEPH COLLEGE

OF RHODE ISLAND

"212 Acres Overlooking Beautiful Narragansett Bay"

Four Year Liberal Arts College for Women

Now offering programs leading to B.A. and B.S. Degrees
including Teacher Education

Liberal admissions policy; Sports program; Transfer students wel-
come; Modern dormitory facilities; Moderate tuition.

For more information call, write or visit

MT. ST. JOSEPH COLLEGE

Tower Hill Road, Wakefield, R. I.

(401) 789-0809

ST. BONAVENTURE UNIVERSITY

Where a Student is a Name and not a Number!

A CATHOLIC COEDUCATIONAL UNIVERSITY
— Conducted by Franciscan Friars

SCHOOLS

School of Business Administration
School of Arts and Sciences
School of Education

School of Theology
School of Graduate Studies
Franciscan Institute

MAJORS

Accounting
Management
Economics
Finance
Biology

Chemistry
Classics
Mathematics
Physics
Philosophy

English
History
Journalism
Sociology
Political Science

Physical Education
Teachers Training
Modern Languages
Psychology
Elementary Education

Pre-Engineering — Pre-Law — Pre-Medical

Director of Admissions,

Box C St. Bonaventure University, St. Bonaventure, New York

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Kristaus Valdovo garbei yra skirtas paskutinis bažnytinis metų sekmadienis. Šiais metais jis yra lapkričio 22. Ta proga Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos New Yorko apskrities (Brooklyno) lietuvių parapijų katalikiškų organizacijų junginys) organizuoja Kristaus Valdovo pagerbimą Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje 3:30 v. popiet. Pamokslą pasakys Tėv. Leonardas Andriekus, giedos solistai Violeta Balčiūnienė ir Stasys Citvaras, vargonais groys Vytenis Vasyliūnas. Be to, giedos Maspetho ir Angelių Karalienės parapijų jungtinis choras. Visi kviečiami dalyvauti Kristaus Valdovo pagerbime.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas bus lapkričio 28, šeštadienį, Maspetho lietuvių parapijos salėje. Tai diena pritaikyta trumpa kalbą pasakys Balyš Raugas iš Philadelphia, dainuos solistė Irena Stankūnaitė, akomponuojant muz. Juozui Stankūnui. Taip pat dainuoja ir New Jersey moterų sekstetas, vadovaujamas muziko Liudo Stuko. Šokiam groš Gutauskų orkestras. Veiks bufetinis su valgiais. Pradžioje 7 v.v. įėjimo auka — 3 dol. Minėjimą rengia L.V.S. Ramovės New Yorke skyrius.

Maironio mokyklos rudens baliuje bilietai jau visi išparduoti. Neužsisakiusiems prie durų nebus pardavinėjami. Baliaus pradžia 7:30 v.v. Baliaus bus Maspetho parapijos salėje.

Dail. K. Zoromskio tapybos kūrinių paroda rengiama gruodžio 1-20 Seton Hall universitete So. Orange, N. J. Parodą rengia pats universitetas.

A. Petrikonio paroda

(atkelta iš 4 psl.)
tirpstantis perėjimas. Šie paveikslai yra priešingybė pirmiesiems. Jei pirmieji persunkti dideliu intensyvumu, spalvų gausa, čia priešingai, pabrėžiama ramybė ir spalvinis nesudėtingumas.

Siužetai jo įvairūs: gamta, figūrinė tapyba, natūrmortai, laisvos kompozicijos. Savo technika ir savo siužetų interpretacija jis yra priimanamas visiem, jo parodos maloniai sutinkamos.

Atsilankę patys galės tuo įsitikinti. Galės ir dar daugiau atrasti, nes šiais "dialogo laikais" iš dialogo su paveikslu gaus visą eilę naujų minčių.

Senesnio materijai reikalinga senesnio amžiaus moteris, kuri sutiktų kartu gyventi ir pagalbėti. Atskiras didelis kambarys. Gali būti ir pora — vyras ir žmona. Skambinti vakarais telef.: RE 9-2795 arba TW 8-9269.

DAIL. ANTANO PETRIKONIO (iš Chicago)

DAILĖS PARODA

TEVŲ PRANCISKONŲ KULTŪROS ŽIDINYJE
361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

lapkričio 14-15 d.d.
nuo 11 v. iki 9 v.v.

Atidarymas šeštadienį
2 v. popiet

Visuomenė ir jaunimas kviečiami atsilankyti

SKAUCIŲ SESERIJA

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

KĄ NEW YORKAS LAIMEJO LB VI-JE TARYBOJE

JAV LB VI-Je Taryba, posėdžiaudama spalio 24 Clevelande, buvo sudariusi specialią komisiją, kuri turėjo išspręsti N. Y. rinkimų klausimą. Į šią komisiją įėjo: dr. K. Bobelis, V. Kleiza, dr. A. Razma, P. Žumbakis ir E. Vaisnienė. Pirmininkavo E. Vaisnienė.

Komisija klausimą išdiskutavo su LB New Yorko apygardos valdybos pirmininku A. Vakseliu ir sekretoriumi A. Sabaliu. Komisija paskui savo vieningą nuomonę pasiūlė tarybos sesijai. Nutarimas buvo priimtas VI tarybos posėdžio metu balsavimo keliu: už šį nutarimą balsavo 25, prieš — 7.

Nutarimas yra toks:
"Iki 1971 metų balandžio 15 dienos Tarybą įpareigoja prezidiumą sušaukt specialią VI Tarybos sesiją tikslu atitinkamai pakeisti JAV LB įstatus, kad a. atitaisyti veikiančių rinkimų nuostatų netikslumus, b. padidinti VI T-bos narių skaičių proporcingai pagal rinkimuose dalyvavusių balsuotojų skaičių, padarant reikalingus pataisymus ten, kur rinkiminės apydos atstovų skaičius yra per mažas, bet nesumažinant išrinktųjų atstovų skaičiaus tose apygardose, kur toks skaičius jau yra per didelis.

New Yorko apygardos valdybos nariams prašant, komisija rekomenduoja, kad New Yorko išrinktieji atstovai LB VI Tarybos sesijose nedalyvauja, kol šis klausimas bus išspręstas Tarybos specialioje sesijoje. Ši rekomendacija netaikoma pirmiems dviem daugiausia balsų gavusiems New Yorko kandidatams."

Dėmesio visiems! Ateina šventės, ir ta proga turite šveicariškų laikrodėlių, vyriškų ir moteriškų, visiem skoniams. Taip pat labai prieinamos kainos, yra net už 16 dol. Visi garantuoti ir peržiūrėti. Taip pat priimu laikrodžius pataisyti. Kreiptis į laikrodininką Stasį Citvarą: tel. 846-3648.

Lietuviškų kalėdinių kortelių galima gauti Darbininko administracijoje. Dėžutė 12 religinių kortelių su lietuviškais paveikimais su persiuntimu 1 dol. Prašoma iš anksto užsisakyti, kad laiku galėtumėt išsiųsti.

Catskill kalnuose, prie Jefferson miestelio, išnuomojamas 4 kambarių naujai atremontuotas butas. Apie namą didelis sklypas, apsuptas pušų. Kelios minutės pėsčiam iki krautuvų, bažnyčios ir daktaro. Skambinti vakarais (201) 945-1891.

Pelningas biznesas — degtinės krautuvė skubiai parduodama. Kreiptis tel.: 843-3544.

DARBYMETE N. Y. VYRŲ CHORE

Kiekvieną rudinį N. Y. lietuvių vyrų choras pradeda naują darbo sezoną. Praėjo vasara, praėjo atostogos. Stai darbas ir nauji užsimojimai!

Šių metų sezoną pradėjo pakilia nuotaika. Choras sustiprėjo, gaudamas naujų narių, ir chorą jau angažavo bent keilios gastrolės.

Kiekviena išvyka chorą verčia dirbti, o bedirbant kyla ir patys choras. Tad juo daugiau koncertų turi choras per metus, juo geriau išlaiko savo lygį.

Gastrolės

Štai spalio 31 choras buvo išvykęs gastrolėm į Baltimore. Jų koncertas praėjo pakilioje nuotaikoje. Patys choro nariai yra patenkinti išvyka ir koncertu, kuriam atidavė visą, ką galėjo. Ir Baltimore lietuviška publika chorą nuoširdžiai priėmė.

Choras jau yra pakviestas ir kitur koncertuoti. Gruodžio 5 jis dainuoja Philadelphiaje, gi sausio 31 — Hartforde. Tai šiom dviem gastrolėm pasirengti dabar pats geriausias metas.

Vyrai iš okteto

New Yorko vyrų choras šiemet pasipildė ir gavo naujų narių. Į jį įsijungė beveik visi buvę New Yorko okteto nariai: Vytautas Aukštikalnis, Vytautas Daujardas, Leonardas Ralys, Juozas Nakas-Nakutavičius, Vytautas Alksnis, jaus anksčiau į chorą buvo įsijungęs. Dabar viso choro yra 32 žmonės. Kviečiami ir kiti, kurie mėgsta dainuoti ir kurie turi balsą. Ypač kviečiamas jaunimas.

Nauja valdyba

Keletą metų choro valdybos pirmininku buvo Kazys Skobeika ir jam talkino vicepirmininkas P. Vasilias, sekretorius St. Vaškys, išd. J. Jankauskas. Pradėdamas naują sezoną, choras išrinko ir naują valdybą, kurią sudaro: pirmininkas Vytautas Alksnis, vicepirmininkai Gediminas Rajekas ir Zenonas Jurys, sekretorius Stasys Vaškys, išd. Jankauskas.

Choro repetitijos vyksta kiekvieną antradienį Kultūros Zidinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn. Choro visu atsidėjimu vadovauja Vytautas Strolia.

Vienintelė Amerikoje religinių insinijų, Dievo Motinos statulėlių, medaliukų, Fatimos šaltinio vandens — Fatimos gerinalinė atstovybė. Taip pat šventėms įvairios dovanos, kurias galite užsisakyti per mus, ir mes pasiūlysime jums ar jūsų nurodytam asmeniui. Prašykite katalogų. K. Klaušauskas, 390 So. 4 St., Brooklyn, N.Y. 11211.

Milijonai laukia paveldėtojų. Lietuvi, drausk savo gyvybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudimo planai suaugusiems ir jaunėm.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui paskašas. Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius. Telefonas MI 7-6637. Direktoriaus Bronius Bobelis.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

A + A

Vandai Urbanavičiūtei

mirus, jos seseriai dr. Jadvygai Urbanavičiūtei reiškiamė gilią užuojautą.

Teklė ir Tomas SEREIKAI

Newarke, N.J., lietuvių parapijos salėje lapkričio 7 buvo surengtas Rutos koncertas ir pagerbimas to ansamblio ilgamečiui dirigentui Algirdui Kačanauskui. Nuotraukoje dainuoja Rutos ansamblis, diriguoja Liudas Stukas; apačioje iš d. Algirdas Kačanauskas, jo brolis ir kun. J. Scharnus, parapijos klebonas.

Nuotr. V. Mazelio

L. ANDRIEKUS IR V. VIZGIRDA APIE A. GALDIKĄ

Bostono Lietuvių Tautinės S. gos namuose spalio 30 — lapkričio 1 Putnamo seserų rėmėjų Bostono skyrius surengė paminimą A. Galdiko kūrinių parodą. Kūrinių parodai parengė p-lė Avietėnaitė. Gautos lėšos skiriamos A. Galdiko monografijai leisti bei Putnamo seselių vienuolynui paremti. Akademinių minėjimą atidarė skyriaus pirmininkė V. Kulbokienė Horacijaus žodžiais: "Ne visas mirsiu...", pabrėždama nemirštamą Galdiko kūrybos vertę. Vienuolyn Motinėle Aloyza pasveikino parodos prelegentus ir dalyvius bei padėkojo rengėjams už didelį įdėtą darbą.

Poetas L. Andriekus, ilgąmis velionio bičiulis, lyriiniu žodžiu atskleidė dailininko asmenį — gilią, kūrybišką dailininką, iš anapus sušaukusį mus į šią meno iškilmę. Dega spalvos, dainuoja lyriniai balsai, kalba meninės formos kūrinių salėse... Menas Galdiką rišo su žmonėmis. 6 val. prieš mirtį jis kalbėjosi pasakė: "Nebūtum manęs taip dažnai lankęs, jei ne menas"... Ir su tauta ji rišo kūrybinis nerimas, baimė dėl jaunimo susvetimėjimo ir visuomenės atbukimo. Jis buvo tiesialkalbis, jautrus, bylojė apie savo žemės ir gamtos paslaptis. Jo kūrinių kilo iš tapybinio pajėgumo ir gilios gyvenimo. Tą Lietuvos gamtovaizdį jis nekopijavo, kai čia ji atkūrė iš atminties. Slapta jėga veržėsi iš vidaus lyg susitelkusi srovė. Tremtis parodė jo žmogišką jėgą ir kanciją: atsiskyrimas nuo Lietuvos gamtos jam buvo tragiškas. Bet vyriška tvirtybė jis išsaugojo širdyje Lietuvą, o Lietuvą išgelbėjo ji. Jo kūrybinis produktyvumas buvo stebėtinantis — ligi 50 kūrinių per mėnesį. Kaip jis tai pajėgė — nė pats nežinojo. Jo abstraktinių drobių pagrindas — išlaikyti Lietuvos išpuodį. Daug jis iš Lietuvos išsinešė, bet daug jau ir grąžina, veikdamas tiesiog tėvynę, kur Vilniaus ir Kauno muziejai jį gaudė. Jis gyveno visos tautos kultūros problemomis — dėstė meno mokykloje, piešė teatro dekoracijas, iliustravo knygas, projektavo Lietuvos pinigų piešinius. Ieškojo tarp įtakingų žmonių meno rėmėjų. Priešmirtinis jo noras buvo: "Aš noriu, kad mano kūrinių

patektų į Lietuvą". Tai atlikti jau mūsų pareiga.

V. Vizgirda, jo kūrinių vertintojas ir leisimos monografijos komisijos narys, šiltu žinodžiu atskleidė jo kūrybinį veidą. Jis neturėjo savo gyvenimo, visą laiką buvo susijęs su Lietuvos menu. Jo kūrybos šaltiniai du: patriotinis bei archaisinis (žmogaus neliesta gamta, Lietuvos kapinaitės, pilialiniai, vieniši keleliai, užmiršti kampeliai) ir formos ieškojimais, prasidėję Petrapilyje grafikos studijomis, per Berlyną pasiekę Vakarų meno pasaulį ir padėję jam išaukšti visą plejadą stiprių mūsų grafikų. Jis ir A. Vienožinskis — du didieji besikuriantys Lietuvos meno šulai. Jis dirbo su inžinieriais, lyg vytųsi ka. Anksti ėmėsi tapybos, bet vengė portreto, kad, anot V. Vizgirdos, "nereikėtų staciškai šnektėti su pozuotoju". Bet žmogaus savo drobėse nevengė — senėms, grybautojos ir t.t., vis einant liaudies archaine tradicija. Berlyno studijose susipažinus su vokiečių ekspresionizmu, jo gamtos sąvoka kito. Naujas meno žodis Lietuvoj buvo su tiktais priešais, šaukta apie Galdiką "balvonišką" tapybą. Tik išėjus stipriam meno atnaujinimo sąjūdžiui — kūrybiškai "Ars" grupei — viešumon, imta apsisprasti ir su Galdiku. Tremty prsidėjo prie lietuvių meno mokyklos Freiburge darbas, piešė Badeno gamtą. Paskui pasiekė Paryžių ir galop New Yorką. Čia ieškodamas intymų gamtos kampelių didžiųjų valdovė, gaudavo susidurti ir su policija dėl "nūsavybės teisių pažeidimo". Pagaliau leidosi į didžią vaisingą abstraktinius ieškojimus, kur didysis spalvos meistras sukūrė žiūrovo vaizduotę uždegančių nemirštamų meno kūrinių.

Dailininkas Vizgirda savo akademinio lygio paskaitą gausiai iliustravo didžiuliam savo paties pagamintame ekrane skaidrėmis iš Galdiko kūrybos, ypač vėliausiojo periodo, ir jo gyvenimo. Mes, bostoniškiai, norėtume pareikšti ypatingą savo pasigėrėjimą ir gilią padėką V. Vizgirdai, kuris, kaip ir A. Galdikas, yra tiesialkalbis ir nenuilstamas, visų Bostono lietuvių meninio gyvenimo pasiekimų kūrybinė dvasia — jis

dirba su mūsų teatru, jis duoda meninį pavidalą mūsų šventėse, minėjimuose, atidaro mūsų meno parodas. Ir mes labai laukiame, kada didysis dailininkas surengs seniai visų laukiamą apžvalginę savo parodą.

Bostono ir apylinkės lietuvių šią parodą lankė labai gausiai. Per atidarymą, nepaisant pergausio šeimyninių "susimetimų" bei pagoniško halovinių dalyvių vos tilpo salėje. Ir paveikslų nupirkta, kaip Bostonui, kur meno parodos dažnas reiškinys, daug — apie 30. Parodą rengiant, šalia prityrusios ir didžiai menui atsidėjusios Avietėnaitės, daug dirbo: C. Aleksonienė, P. ir P. Kaladės, V. ir V. Kulbokai, J. Vembrė, o vaišėmis rūpinosi Margaitienė, Ulevičienė ir Ivanauskienė.

Brockton, Mass.

Pobūvis Balfio naudai

Brocktono Balfio 72 skyrius tradicinį rudens pobūvį rengia lapkričio 14, šeštadienį, 6:30 v. vakaro lietuvių Sandaros salė, 30 Intervale St., Brockton, Mass.

Pobūvyje pramatoma gerai paruošta vakarienis su išgerimais. Bus ir turtinga loterija su vertingomis dovanomis. Šokiam groš geras orkestras. Įėjimo auka tik 3.50 dol.

Maloniai kviečiame visus narius ir prijauniančius pobūvyje atsilankyti su giminėmis, draugais ir kaimynais. Mielai laukiami ir gretimų kolonijų lietuvių.

Jau 26-ti metai, kai įvairių pažiūrų lietuviai, vieningai susibūrę į Balfą, veiksmingai gelbsti nedalioj esančius lietuvių. O tokių vargstančių lietuvių yra beveik kiekviename pasaulio krašte. Vargsta seneliai, našlaičiai, ligoniai... Visi jie

BOSTONO ŽINIOS

Bostono skaučių židinys rengia kalėdinių papuošalų, dovanų ir pyragaičių išpardavimą, kuris įvyks gruodžio 6 Sv. Petro bažnyčios salėje po kiekvienų mišių.

LB kultūros klubo mėnesinis susirinkimas atkeltas į lapkričio 13, penktadienį. Susirinkimas bus Tautinės Sąjungos namuose. Ta pačia proga įvyks ir dail. Leono Urbono dailės paroda. Dailininkas yra iš Australijos. Susirinkimo pradžia ir parodos atidarymas 8 v.v. Kalbės dail. Urbonas tema: Minties vaizdo formavimas ir pasamone. Paskaita bus pailiustruota skaidrėmis. Paroda tęsis tris dienas. Penktadienį atidara nuo 6 v.v., šeštadienį nuo 10 v. ryto ir sekmadienį nuo 9 v.v. Klubo susirinkimas atkeltas todėl, kad lapkričio 28 įvyksta Balfio seimas ir banketas.

Lietuvių radijo valandėlės "Laisvės varpo" parengimas, pavadintas šurum-burum, buvo spalio 25. Susirinko gražus žmonių būrys. Programą pravedė rašytojas St. Santvaras, pradžioje pasisakydamas dėl pačios programos, kas joje gera ir ką reikėtų taisyti. Toliau kun. Vincas Valkavičius padainavo keletą lietuviškų dainelių ir vieną net visai negirdėtą — apie Kražių skerdynes. Akomponavo Vytenis Vasyliūnas. Diana Melnikaitė ir Irena Žiugzdaitė, pritardamos gitarą, padainavo lengvų dalykelių; kai kurie buvo pačios Žiugzdaitės sukurti. Vėliau vyko šokiai ir vaišės.

Balfio seimas Bostone vyks lapkričio 28-29. Bankete dalyvaus ir naujasis Bostono arkivyskupas Humberto S. Medeiros. Dalyvaus ir naujai perrinktas gubernatorius Sargent. Visi kviečiami šia proga paremti Balfą ir įteikti savo auką.

Rinkimuose, kaip ir buvo spėta prieš porą mėnesių, gubernatorių perrinktas Frank Sargent, senatoriumi Kennedy, vietoj Atstovų Rūmų pirmininko McCormack, kuris nebekandidavo, išrinktas Louis Day Hicks. Ji yra Bostono miesto tarybos narys ir iš tų pareigų nežada kurį laiką pasitraukti.

Lituanistinės mokyklos banketas, rengiamas tėvų komiteo, bus lapkričio 14, šeštadienį, 6 v.v. lietuvių piliečių draugijos 3-ojo aukšto salėje So. Bostone. Kviečiami visi Bostono ir apylinkės lietuviai. Meninę programą atliks šios mokyklos abiturientas — Saulius Cibas, kuris yra ne tik geras mokinytis, bet ir daug žadęs pianistas.

tiesia pagalbos prašančias rankas ir mus, gyvenančius turtin-giau, dirbančius ir sveikus.

—M.K.

J.I.B. vaistai patentuoti šveicarijoje Nr. 458628, registruoti JAV, Kanadoje ir Europoje. Atauginia plaukus, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą moterims ir vyrams, 100% garantuoti, JIB vartodamas 8 uncijas 16 savaitių, nebūsi nei žilas, nei pilkas. Užsakyms su \$6.00 money orderiu siųsti: J.I.B. Laboratory, 1437 So. 49th Ave. Cicero, Ill. 60650. Gaunami —

JIB atstovybėje, 2498 Dougall Ave., Windsor, Ont. Canada

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai o Turas—Assets virš \$213,000,000. CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5% %
- Special Notice a/c — 5% %
- 1 year Term Deposit — 5% %
- 2 year Term Deposit — 6% %

— All Accounts Compounded Daily —

Graži ir vertinga dovana vyrams. Vyriški šveicariški laikrodžiai firmos HY MOSER 18 karatų 15,3 gramų aukso, 17 akmenų, automatiškai užsiveda, rodo dienas ir datą, incabloc. Naujausios gamybos ir mados. Fabriko garantija. Kaina 89.95 dol. S. V. Štaras — Importer, 23 Mendon Street, Worcester, Mass. 01604.